

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁJUS 27.
VIII. évfolyam, 139. szám.

Szombat

Kinos meglepetést keltett Londonban a most közzétett német jegyzék

A baloldali angol és francia sajtó kommentárjai az angol—orosz egyezmény tárgyalásokkal kapcsolatosan — Spanyolország visszaköveteli a polgárháború során elmenekített gyermekeit — Változatlanul súlyos a palesztinai helyzet — Németország és Mexikó kapcsolatai — Hivatalosan cáfolják Hore Belisha moszkvai útját — Nem csökkentek a lengyel—német ellentétek

Szelcsend jellemzi az elmúlt napot, amelynek kiemelkedőbb politikai eseménye sem volt. A kisebb méretű fel-tűnést egyedül a Reuter iroda azon közlése keltette, amelyben jelentette a Moszkvának e hó 15-én átadott és titokban tartott angol javaslat szövegét. Hogy a közölt három pont azonos-e a tényleges javaslattal ezt megállapítani még most határozottan nem lehet. A sajtó az elvi álláspontok szerint ír a szerződésről anélkül, hogy bizonyosságokat közölne. A danzigi lapok külön-böző és újabb elküvetett németellen-es kihágásokról adnak hírt, amelyek szerintük jellemzők a mai német-lengyel viszonyra. Milch tábornok német vezérkari főnök Guidoniában megte-kintette az olasz repülőberendezéseket és a legnagyobb meglepedésének adott kifejezést. Hore Belisha brit hadügy-miniszter moszkvai útját cáfolják. Col-lenberg báró, mexicocity-i német követ jelentéstételre Berlinbe utazott, amely nek a mexikói sajtó szerint különleges jelentősége van. Közel jártak az igaz-sághoz tehát azok, akik a rossz angol-mexikói viszony mögött német ható-erőket sejtettek. Arita japán külügy-miniszter leszögezte álláspontját az USA 1938. december 31-iki emlékiratát illetően és ebben hangsúlyozta, hogy politikai célkitűzéseitől, ami a japán-kinai küzdelmet illeti, eltántorítani nem engedi magát.

Részletesebb jelentéseink az aláb-biak:

MÉG KÉSÍK A BRIT—FRANCIA—OROSZ MEGEGYEZÉS

(LONDON.) A londoni szovjet nagy követségnek tegnap hivatalosan át-nyújtották annak a nyilatkozatnak szövegét, amelyet Chamberlain mi-niszterelnök a készülő megegyezéssel kapcsolatban tett. Ugyanekkor átnyuj-tották a szöveget a moszkvai külügyi hivatalnak is. A folyamatban levő tárgyalásokkal kapcsolatban a Reuter iroda egyébként azt jelenti, hogy a szerződés megkötése még késik, mert a Szovjetnek meg kell válaszolnia az e hó 15-én megtett angol javaslatot, amelynek három pontja van és pedig:

1. Anglia, Franciaország és Orosz-ország kössenek kölcsönös segély-nyújtási egyezményt arra az eset-re, ha európai birtokállományukat bármely oldalról támadás érné. A három állam erre vonatkozólag tegyen nyilatkozatot is.
2. Ha azokat az államokat, ame-lyeknek függetlenségét biztosították, támadás érné, a három szer-ződéses viszonyban levő nagyha-talom azonnal összeül és megállapítja, milyen mértékben nyújtson segítséget. Az államok számát ké-

sőbb állapítják meg. A szerződők azonban kötelezik a biztosított ál-lamokat, hogy függetlenségük vé-delmére saját erejüket is teljes mértékben felhasználják.

3. A három szerződő nagyhatalom között vezérkari tárgyalások in-dulnak meg a légügyi, tengerészeti és szárazföldi együttműködés megteremtése tárgyában.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy lord Halifax tegnap délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Hore Belisha, Kingsley Wood és Thomas Inskip miniszterekkel. Ezek a megbe-szélések kizárólag a brit—orosz meg-egyezőssel állanak összefüggésben. A sajtó megjegyzi, hogy a megállapodás kisse nehezen jött létre, aminek oka abban keresendő, hogy a felek között még nincs meg a kellő egyetértés. A Manchester Guardian azt írja, hogy

a szerződés megkötése természe-tes következménye az utóbbi hetek eseményeinek. Szükségessége vi-tathatatlan, miért is a kormány-nak mindent el kell követnie oly irányban, hogy ez létre is jöjjön.

A Star már nem ennyire derűlátó, mert azt hangoztatja, hogy gyakorlati oldaláról nézve a dol-got, kétségtelenül szükséges a de-

mokrata államok és az URSS együttműködése. A megállapodás megkötésének azonban — és ezt nyíltan be kell vallani — van egy nehezen leküzdhető akadálya és ez a kellő bizalomhiány. Ezt az is okozza, hogy a szovjet és a de-mokráciák között nagy az elvi el-lentét az államformát illetően. Mindez nem zárja ki azonban annak a lehetőségét, hogy az együttműködés tökéletes lehessen.

A francia sajtó még mindig idegész. A szélsőbaloldali lapok szerint Cham-berlain tulságosan sokat kifogásolt és ezzel feleslegesen huzta az időt, ami most a késlekedésben bosszulja meg magát. A Semleges Sajtó valószínűnek tartja a megállapodás létrejöttét, amelyre a Berlinske Tidende szerint a demokráciákat és a szovjetet az események egyenesen rákényszerítik. Nehézsége nem is lenne a dolognak, ha nem kapcsolódna bele a biztosított államok a ma-guk sokszor ellentétes irányban sugárzó érdekeikkel. Ezeknek ösz-szehangolása, hogy a szerződés-nek gyakorlati értéke is lehessen, nagyon nehéz és körültekintő dip-lomáciai munkát igényel és ha Anglia megoldja, úgy valóban re-mek diplomáciai mesterművet alkot.

A brit-orosz szerződés és az olasz sajtó

(RÓMA.) Az olasz sajtó azzal a Reuter közléssel kapcsolatban, hogy a brit-orosz szerződés rövid időn belül létre jön, megjegyzi, hogy ez a megállapodás a legtermészetelenebb min-d-azok között, amelyeket eddig megkötöt-tek. A Tribune azt írja, hogy

Vajjon mivel igazolható az, hogy a kapitalizmus megvédi a 'kommu-nizmust és mivel igazolható az, hogy Szovjetország most szövetséget köt legnagyobb ideológiai ellenfelével, a konzervatív és min-den ízében kapitalista Angliával és a kistőkések országával, a frank birodalommal? Ezt nem lehet más-sal magyarázni, mint azzal az ide-gességgel, amely a világot elfogta. De azzal a bizalmatlansággal is, melyet sehol sem igyekeznek meg-szüntetni, ellenkezőleg, egyre fo-kozzák azt.

A Giornale d'Italia hangsúlyozza, hogy a Genfben elhangzott angol és fran-cia külügyminiszteri nyilatkoza-tonak most derült ki az igazi ér-telmük. Halifax és Bonnet bele

akarják kényszeríteni a Népszövet-ség még meglévő tagjait az általuk tervezett bókba. Ezért hangsúlyoz-ták újra, hogy kitartanak az intéz-mény mellett. Ezekben a kijelen-tésekben — mondja tovább a lap — volt egy bizonyos burkolt nyo-más is azok felé, akik az utóbbi idő-ben semleges politikára töreked-tek és minden körülmény között meg akarták óvni pártatlanságu-kat. A terv azonban aligha fog si-kerülni, mert az északi államok már számtalan ízben leszögezték álláspontjukat és délen is egyre több nemzet ismeri fel, hogy a tengelyállamok barátsága értéke-sebb a nem kért biztosítékoknál.

A LENGYEL-NÉMET VISZONY (DANZIG.) A szabad város sajtója igen nagy figyelmet szentel az utóbb lejátszódott eseményeknek. Az egyik lap azt írja, hogy a szenátus legutóbbi jegyzékében minden felelősséget elhá-ritott magától arra az esetre, ha a lengyel kormány ragaszkodik azoknak az alkalmazottaknak állásban tartásá-hoz, akik a kalthofi incidensben tevé-

keny részt vettek. Közli a konstanti-novi véres verekedés részleteit is, amelyről megállapítja, hogy azt len-gyel kihívás eredményezte. Ezt az ese-ményt illetően hevesen cáfolja a len-gyel hivatalos jelentést, amely ugy-állítja be a dolgot, hogy két csoport összetűzése volt. Jelenti továbbá azt, hogy Lodzban a lengyel hatóságok az összes németeknél házkutatást tartot-tak és többeket súlyosan bántalmaztak.

CÁFOLJÁK HORE BELISHA MOSZKVAI UTJÁT

(LONDON.) Brit hivatalos körökben erősen cáfolják azt a hírt, hogy Hore Belisha brit nemzetvédelmi mi-niszter Varsón át Moszkvába utaznék. A cáfolat megjegyzi, hogy erről az ut-ról egyelőre szó sem volt és így egy-szerű kitalálás az egész.

UJABB MINISZTERTANÁCS LESZ PÁRISBAN

(PÁRIS.) Daladier elnöklete mellett ma, vagy legkésőbb holnap fontos mi-nisztertanács lesz, amelyen Bonnet ismertetni fogja a kormány tagjaival a szovjettel folyó tárgyalások állását. Más programpontja nem is lesz a kor-mány gyűlésének.

HÓDOLÓ IRAT A DUCENEK

(TUNISZ.) A tuniszi olaszok hódoló iratot küldöttek Mussolini miniszterel-nöknek, amelyben hangsúlyozzák, hogy teljes mértékben egyetértenek politiká-jával és ezért kérik őt, hogy tartson ki azon az uton, amelyen elindult, mert ez a végső és igazságos győzelemhez vezet. Az iratot több ezer tuniszi olasz írta alá.

MILCH TÁBORNOK GUIDO-NIÁBAN

(RÓMA.) Az Itáliába érkezett Milch tábornok, német vezérkari főnök teg-nap Guidoniába, a legnagyobb olasz repülővárosba látogatott el és ott nagy meglepedésének adott kifejezést a látottak és tapasztaltak felett.

NÉMET-FRANCIA VITA A RAJNA FELETT

(BERLIN.) A strassbourgi leadó teg-nap délelőtt közölte, hogy a megáradt Rajna több helyen kilépett medréből és 50 kilométer hosszúságban elmosta a Siegfried-vonalat, amelyről így kide-rült, hogy igen kis értékű erődítés. A Völkischer Beobachter „Hallható meg-könnyebbülés” cím alatt száll szembe ezzel az állítással és azt írja, hogy a strassbourgi leadó bemozdítja boldogan és hallható megkönnyebbüléssel vi-gasztalta hallgatóit azzal, hogy a Siegfried-vonal mit sem ér és így sza-bad az út Németországba. Ezzel szem-ben a valóság az, hogy a Rajna tény-leg kilépett medréből, de ne maz egy év alatt épített Siegfried-vonalat, ha-nem a 10 éves munka árán megterem-tett Maginot-vonalat rongálta meg, amint azt német oldalról kétségtelenül megállapították.

A SPANYOL SAJTÓ VISSZA-KÖVETELI A MENEKITETT GYERMEKEKET

(BURGOS.) A spanyol sajtó köve-teli, hogy az elmenekített gyermekeket küldjék vissza azokból az államokból, ahová annak idején elszállították őket. A Diario Vasco azt írja, hogy a szovjet hatóságok annak a 3000

gyermeknek, akiket a köztársasági intézkedése folytán Moszkvába szállítottak, összes papírjait megsemmisítették, mert elhatározták, hogy nem küldik vissza őket. A gyermekekből kommunista agitátorokat és agitátorokat akarnak ugyanis nevelni. És ez ellen még egyetlen angol, francia, vagy amerikai lap sem tiltakozott, holott az eljárás merőben ellenkezik a demokrácia fogalmával. Spanyolország kormánya azonban nem szűnik meg fáradozni mindaddig, amíg a kicsinyek ismét haza nem kerülnek és elvárja a brit és francia kormánytól, hogy ebben a törekvésében az emberiség nevében támogassák.

EGYRE ÉLESEBB ÁLLÁSTOGLALÁS AZ EGYIPTOMI SAJTÓBAN

(KAIRÓ.) Az egyiptomi sajtó, amely állandóan felszínen tartja az arab kérdést, egyre élesebb hangon ír az angol és francia politika ellen, amely szerinte könyörtelen elnyomásban nyilvánul meg Palesztina és Szíria őslakosságával szemben. Az egyik Walf-párti lap Anglia és Franciaország gyarmatéségének tulajdonítja a nap-nap után megismétlődő sajnálatos eseményeket, amelyek szerinte méltán felkelthetik a világ közvéleményének ellenszenvét az újabb területszerzési és megtartási politikával szemben.

NÉMETORSZÁG ÉS MEXIKÓ

(MEXICO CITY.) Mint tudvalevő Colenberg báró, a mexikócityi német követ röviddel ezelőtt Berlinbe utazott. Az utazással kapcsolatban a mexikói sajtó azt írja, hogy annak különösen nagy jelentősége van.

Németország és Mexikó viszonya — írja az egyik lap — az elképzelhető legszívesebb. A kereskedelmi forgalom egyre növekszik és hogy még nagyobb méretű legyen, arról gondoskodtak a legutóbbi folyamatba tett tárgyalások. Colenberg báró követ utazása ezzel áll összefüggésben.

Egy másik lap hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi szerződéseket legközelebb politikai természetű tárgyalásokkal is kibővítik.

JAPÁN ELKÉSETT VÁLASZA AZ USA-NAK

(TOKIÓ.) Grew, tokiói amerikai nagykövet elutazása előtt kihallgatáson jelent meg Arita külügyminiszter előtt, aki megadta neki a választ az 1938. december 31-éki USA-jegyzékre. Arita kijelentette, hogy

1. Amerika és Japán között nincs olyan ellentét, amelyeket békés úton rendezni ne lehetne.
2. Japán azon elhatározása, hogy Keleten békét teremtsen, megindíthatatlan.
3. Japánnak nem célja, hogy az Egyesült Államok érdekeit veszélyeztesse.
4. Japán politikai céljai nem állnak ellentétben az USA érdekeivel.
5. A kétoldali szerződések alkalmasabbak bizonyos kérdések rendezésére, mint a nemzetközi értekezlet.

Az amerikai sajtó Japán „elkészt” választát érdekesnek minősíti és megjegyzi, hogy rendkívül sok bizonytalanságot lehetett volna elkerülni, ha ez hamarabb érkezne.

A LEGFŐBB SZOVJET TANÁCS ÜLÉSE

(MOSZKVA.) (Rador.) A Reuter közlése szerint a Kremlben megkezdődött a szovjet tartományok legfőbb tanácsának ülése 1200 résztvevővel, akik előtt Molotov beszámolója alapján megvitatták a nemzetközi helyzetet. Molotov ismertette Litvinov távozásának okait, tájékoztatást adott a nemzetvédelem kérdéséről, a harmadik öt éves tervről és a népbiztosok tanácsában történt változásokról. A pénzügyi népbiztos bemutatta az állami költségvetést, mely 155.607 millió rubel bevételt és 154.957 millió rubel kiadást tüntet fel. Ebből 40.888 millió rubel nemzetvédelmi és haditengerészeti célokat szolgál.

AZ UNIO FELKÉSZÜL AZ ANGOL KIRÁLY FOGADÁSÁRA

(WINNIPEG.) Az angol uralkodópárt Winnipeg népe rendkívül lelkes ünnepségekben részesíti minden alkalommal. Az Egyesült Államokban nagy előkészületet tesznek az odaérkező uralkodó pár fogadására.

A MOSZKVÁNAK KÜLDENDŐ ÚJ JAVASLAT

(PÁRIS.) (Rador.) A francia kormány csütörtökön közlést kapott az angol kormánytól az angol-francia-orosz egyezmény szövegével kapcsolatban. Még az éjszaka folyamán összeültek a két kormány tagjai, hogy végleges formába öntsék a Moszkvának küldendő javaslat szövegét. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy a kamara tegnap megkezdte Herriot elnöklétével annak a törvényjavaslatnak tárgyalását, amelynek célja a törvényhozási választásoknál az aránylagos képviselői rendszerének bevezetése.

FRANCIAORSZÁG PÉNZÜGYI HELYZETE

(PÁRIS.) (Rador.) Tegnap este 8 órakor Reinaud pénzügyminiszter a rádióban előadást tartott Franciaország pénzügyeiről. Bejelentette, hogy a belső kölcsönjegyzés olyan sikeres

volt, hogy Franciaországnak egyideig nem lesz szüksége külföldi kölcsönre. Azonban régebbi kölcsönjegyzésekből kifolyólag elég súlyos kötelezettségek állanak fenn. Eppen ezért a kormány messzemenő intézkedéseket alkalmaz, hogy Franciaország a világban megtartsa a pénzügyi hatalom terén a harmadik helyet Amerika és Anglia mögött.

KÖLCSÖN DÉLAFRIKÁNAK

(LONDON.) (Rador.) Tegnap ötmillió kölcsönt bocsátottak ki Délafrika nemzetvédelmi céljaira és pénzügyi megsegítésére és a kölcsönt alig félóra alatt teljes egészében lejegyezték.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy az angol sajtó elégedetlenül ír arról a német hivatalos jegyzékről, amely a csütörtöki lapokban jelent meg, amely úgy beszél, mint utolsó felhívásról a demokratikus hatalmak felé az európai problémák közösen megértő megoldására. Az angol kormány hangsúlyozza, hogy csak támadás esetére vállal független államok biztosítására kötelezettségeket, de egyáltalában nincs szó bekerítési politikáról. Hangsúlyozni kívánja, hogy mindig hajlandó a vitás kérdések tárgyalások útján való megoldására és ilyen értelemben kész bárkivel együttműködni.

CAPITOL MOZGÓ

AZ ÖRÖK BUCSU

A szív és lélek izgalmasan szenvedélyes drámája. Hősköltemény a férfi és a nő örökös és legnagyobb problémájáról a szerelemtől. Főszereplők:

BARBARA STANWYCK
és HERBERT MARSHALL

A legnagyobb művészek hatalmas emberi alkotásai. Műsor előtt világhírű a legújabb szenzációs eseményekkel.

Burkolt formájú bejelentés

(LONDON.) A tegnap közzétett német hivatalos jegyzékkel kapcsolatban még a következőket közlik: Az angol sajtó felfogása szerint ez a német lépés tulajdonképpen burkolt formájú bejelentése annak, hogy valószínűleg rövidesen Japán is csatlakozni fog Berlin és Róma katonai egyezményéhez. London hangsúlyozza, hogy Németország fenyegető jellegű magatartását megfelelően tudja mérlegelni és azzal szemben kellőképpen tud védekezni. Az angol és francia baloldali sajtó ugyanakkor azt a merésznek látszó feltevést kockáztatja meg, hogy Anglia Moszkva felé kezdeményezett tárgyalásai azt is célozzák, hogy Németországot bizonyos engedékenységre kényszerítse és esetleg egy újabb müncheni politika lehetőségének alapjait lefektesse.

LONDON NYUGTALAN

Londonban nyugtalanságot keltenek az újabb palesztinai zavargásokról és terrorcselekményekről érkező hírek. Bár ott a hatóságok mindenütt a legszigorúbb intézkedéseket alkalmaznak. Hajfai híradás szerint az arab negyedben ráldottak Jehel Weitzmannnak, a cionista szervezet elnöke testvérének gépkocsijára. Csodálatos módon a leadott mintegy 40 lövés ellenére senki sem sérült meg. Nazareth uccán öt arabot sebesítettek meg elmenekült ismeretlen támadók. Safetben a zsidó

lakosság ellen intéztek az arabok támadást és a zsidó negyedben jelentős anyagi károkat okoztak.

A DANZIGI ESEMÉNYEK

(BERLIN.) A német sajtó továbbra is éles hangon ír a Danzig körüli eseményekről. Jelentik egyben, hogy Hitler kihallgatáson fogadta Forstert, a nemzeti szocialisták danzigi vezérét és a kihallgatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ugyanakkor Varsóból jelentik, hogy a lengyel sajtó a Danzig körüli incidenseket német részről történő kihívásoknak tekinti. A két ország sajtója heves vitát folytat egymással.

Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy a Spanyolországból hazatérő német önkénteseket mindenütt lelkes fogadtásban részesítik. A lapok ezzel kapcsolatban kiemelik, hogy a polgárháború folyamán számos német haditálmányt, különösen a repülőgépet és a tanktámadások elleni harcokban igen nagy sikerrel alkalmaztak.

Koppenhágai jelentés alapján a lapok arról is írnak, hogy a dán-német kölcsönös megnevezési szerződés rövidesen létrejön.

Végül a német sajtó újabb zsidóellenes korlátozásokról számol be. E szerint a zsidó lakosság számára legtöbb helyen valószínűleg gettó-területeket jelölnek ki.

Kolozsváron tizenegyezer ember jelentkezett a választói névjegyzékbe való felvételre

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A választási eljárás — belügyminiszteri rendelkezés hiven — szerdán este lezárta a választói névjegyzékeket és újabb jelentkezéseket a lajstromba való felvételre már nem fogad el. Szerda estig összesen 11.115 ember — férfi és nő — jelentkezését fogadták el a választói listába. Természetesen sokkal több volt a jelentkezés, azonban különböző okoknál fogva rengeteg embert el kellett utasítani, mert nem feleltek meg a törvényes előírásoknak. Sok jelentkezőt például azért utasítottak el, mert írni-olvasni nem tudott, de nagyon sok azoknak a száma is, akik nem tudták kellően igazolni magukat a minthozzérre nézve az új választói törvény szerinti előírásokat tartalmaz, a választási listákba nem lehetett beírni azokat sem.

A KULANGSUI HELYZET

(TOKIÓ.) (Rador.) A Kulangsu körüli eseményekről ellentétes hírek érkeznek. Japán hír szerint semmiképpen sem hajlandó itt összes csapatát visszavonni a nemzetközi koncessziós területekről sem. Ilyen értelemben tett nyilatkozatot Kanasava altengernagy, a tengerészetiügyi minisztérium sajtófőnöke is, kijelentve, hogy Kulangsu lakossága szívesen fogadta a partraszállott japán csapatokat. Ugyanakkor Csunkingből jelentik, hogy 27. japán repülőgép bombázásai a környéken nagy károkat és tüzeket okoztak és körülbelül ezer ember pusztulásának eredményezték. Szintén Tokióból közli a Domei iroda, hogy a Mandzsú-szovjet határon újabb incidensek voltak, mert orosz őrszolgák Tampicen mellett át akarták lépni a határt, de a mandzsú és japán határőrök visszautasították őket. A támadás még egy ízben megismétlődött és akkor két szovjet határőr életét is veszítette.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(KAIRÓ.) (Rador.) Az alexandriai Angol flotta megkezdte partvédelmi gyakorlatait a légi és egyiptomi haderőkkel teljes egyetértésben.

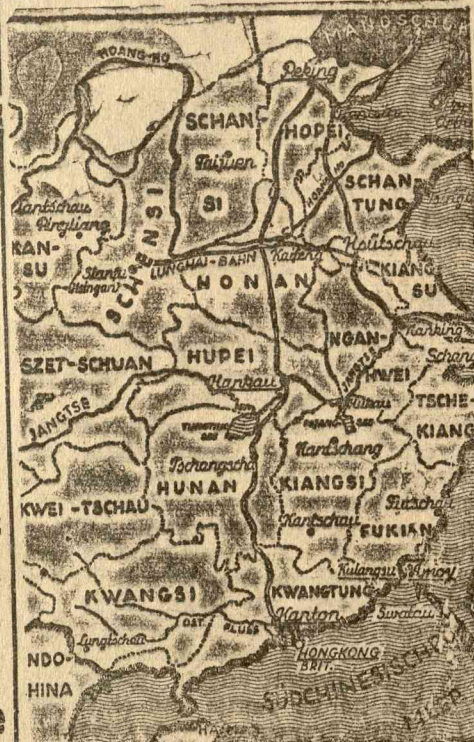
(RÓMA.) (Rador.) A Spanyolországból eddig hazatért római önkéntesek száma 19.640. Egyébként most tették közzé a spanyolországi katalóniai harcokban elesett olaszok 29-ik névjegyzékét, amely 67 nevet tartalmaz.

(LONDON.) (Rador.) A Dunguergue és Traşbour cirkálók tegnap Liverpoolba érkeztek és néhány napig itt maradnak.

(BERN.) (Rador.) A svájci hadügyi bizottság ülésén Menger, a szövetségi tanács képviselője bejelentette, hogy Svájc eddig egymillió frankot fordított nemzetvédelmi célokra.

(PÁRIS.) (Rador.) Megkezdődtek a francia-jugoszláv gazdasági tárgyalások, amelyeket Délslávia részéről Tomics kereskedelmi miniszter folytat.

(PÁRIS.) Musanov, volt bolgár miniszterelnök, a parlament elnöke a Petit Parisien tudósítójának kijelentette, hogy Bulgária nem akar háborúba keveredni. Majd utalt arra, hogy kivitelük 80 százalékát a német piac veszi át. Páris és London belesodorták Bulgáriát a megtorlási politikába és így az olasz piac is lezárult előtte. Végül kijelentette, hogy Bulgáriát úgy kezelték, mint a Balkán páriáját. Az ország nem követeli a vele szemben elkövetett igazságtalanságok teljes jóvátételét, hanem csak a jóvátétel minimumát.

KULANGSHU ÉS VIDÉKE. Kulangshu és Amoyba erősebb japán csapatok szállítottak partra, emiatt rendkívül feszült lett a viszony Japán, Anglia, Franciaország és az USA között. A nyugati hatalmak ugyanis érdekeiket látják veszélyeztetve a megszállások miatt. Japán a hozzáintéztet energikus tiltakozásokra kénytelen volt kijelenteni, hogy a megszállás csak időleges jellegű.

Eredményes munkát végez a Balkán-államok turisztikai bizottsága

(BUCURESTI.) A sajtó és propagandaügyi minisztérium Wilson-uccában levő palotájában a Balkán-államok turisztikai bizottságai programszerűen folytatják tanácskozásait. Az értekezleten Vintila Parascu, a nemzeti turisztikai hivatal igazgatója elnökölt. A legutóbb megtartott értekezleten részt vettek a Balkán-szövetség postai szakértői is, akik tárgyalás alá vették Geles kiküldöttnek azt a javaslatát: létesítsenek a Balkán-államok közös utazási postabonokat, amelyek jelentősen megkönnyíthetnék a négy állam között a turisztikai kapcsolatokat. Beható vita után az értekezlet úgy döntött, hogy a Balkán-államok jegybankjai kormányzóinak legközelebb megtartandó értekezletén részletesen kidolgozva előterjesztik Geles javaslatát, amelyet, miután értékes gyakorlati célokat szolgál, kétségtelenül elfogadják.

Az eddig lefolyt tanácskozásokból örvendetesen megállapítható, hogy a delegátusok magukévá tették Titeanu Eugen sajtó és propagandaügyi miniszternek azt a javaslatát, hogy az értekezleten konkrét kérdéseket és gyakorlati megoldásokat tárgyaljanak le, ne pedig csak elméleti téren mozogjon az eszmecsere. Ennek az életrevaló indítványnak a szellemében a Balkán-államok turisztikai bizottságainak tanácskozása már eddig is sok értékes gyakorlati eredményt és megoldást hozott.

Nemzetgyalázásért ítélték el a szilágymegyei gazdákat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kilenc a Szilágy megyében, Pir községben lakó oázdalkodó állott a kolozsvári katonai törvényszék előtt. A tavaszi fegyverkorlatokkal kapcsolatosan a szilágymegyei és Pir községben lakó gazdák is kaptak behívót és szekereket, lovakat rekviráltak tőlük. A gazdák a katonai intézkedésekkel kapcsolatosan elégedetlenségüknek adtak hangosan kifejezést. Nemzetgyalázás miatt indult meg ellenük az eljárás. A katonai törvényszék tegnap hirdetett ítéletet a perben és Veres Zsigmondot 7 hónapi, Kulcsár Zsigmondot 6 hónapi, Somogyi Pált és Somogyi Imrét egyenként 6 hónapi, Morvai Istvánt 7 hónapi, Pócsi Zsigmond, Erdélyi Sándor és Katona Sándor oázdalkodókat egyenként 6 hónapi elzárásra ítélte és ezenkívül fejenként 2000 lej pénzbírsággal sújtotta. A kilencedik vádlottat, Boros Károlyt a katonai törvényszék felmentette a vád és annak következményei alól.

— FRANCIAORSZÁGBA MENNEK AZ ELMENEKÜLT CSEH REPÜLŐK. Varsóból jelentik: Százhusz cseh repülőtisztből és altisztból álló csoport, amelynek sikerült Csehszlovákiából elmenekülnie, Gdyniába érkezett és onnan Franciaországba kíván menni.

Felhívás a kereskedő társadalomhoz!

Segítsük a hadfelszerelést önkéntes adományokkal.

Egyesek arra gondolnak, hogy adhatnának kevesebbet? Nem! Ha egy esetleges háború feldúlta volna házainkat és üzleteinket, mivé maradtunk volna? — Tény az, hogy bármennyit is adakozunk, kevés ahhoz, amit derék és fegyverezett katonáink megmentenek számunkra. Egyedül ők adtak volna mindent oda: „az életüket”.

Adakozzunk hadseregünknek!
Cluj, 1939. május 15.

Valer Pascu
a tőzsde tanács elnöke

Rekorderedményt tüntetnek fel a választói összeírások

Ujabb nagy adományok a hadsereg-beruházási alapra

(BUCURESTI.) (Rador.) A fővárosban lezárták a választók összeírását, amely rekorderedményt mutat, amennyiben 101.228 szavazót írtak össze. Azoknak a száma, akik írástudatlanok, vagy nem tudták szakmai gyakorlati jogosultságukat megfelelően igazolni, körülbelül 20 ezerre tehető. Junius elsején a bíróságok szünetelnek és ugyanazon napon fogják összesíteni a belügyminisztériumban az országban történt választói összeírásokat.

FELOSZLATTÁK A SZABÁLY TALANUL MŰKÖDŐ EGYE-SÜLETET

(BUCURESTI.) (Rador.) Minisztertanácsi naplóhatározattal feloszlatták a Kisenében székelő besarábiai kisiparosok és kiskereskedők szövetségi tanácsát, amely szabálytalanul működött és nem tartotta be a hivatalos előírásokat. Az egyesület vagyona a kiseni kereskedelmi és iparkamara tulajdonába megy át.

A MUNKAKAMARAI ELNÖKÖK TANÁCSKOZÁSA

(BUCURESTI.) (Rador.) Holnap a fővárosban az ország összes munkakamaráinak elnökei együttes ülést tartanak, Virgil Molin elnökletével, amikor is az új társadalmi jellegű törvényeket tárgyalják le.

ÜNNEPSÉGEK

(BUCURESTI.) (Rador.) Szerdán nagy ünnepségek között nyílik meg a nemzeti kulturális otthonok kongresszusa a római arénában. Csütörtökön, junius 8-án a kongresszus résztvevői megjelennek a II. Károly királyról elnevezett stadionban tartandó nagy országos ünnepségeken. Délután nemzeti játékok lesznek a megjelent

csapatok között. Este pedig színházi díszelőadás az alkalmasszerű program szerint.

Pénteken, junius 9-én nyílik meg azután az I. Károly királyról elnevezett alapítvány falusi iskoláinak kongresszusa.

Az esős időjárás ellenére nagyszámú festői népviseletben öltözött falusi érkezett a fővárosba, hogy résztvegyen a hagyományos nagy vásári ünnepségen, amelyet minden évben megrendeznek. A szép népviseletek mindenütt nagy feltűnést keltettek.

Ugyancsak Bukarestből jelentik, hogy az Országőrszervezet résztvesz a „Munka és Jóakarat-szervezet” által rendezett nemzetközi kiállításon.

TOVÁBB FOLYNAK A JEGYZÉSEK A HADSEREG BERUHÁZÁSI ALAPRA

(BUCURESTI.) (Rador.) A naponta érkező kisebb-nagyobb adományok mellett lelkesen folynak a felajánlások a hadsereg beruházási alapra. A Banca Romanesti 1 milliót, a Banca de Credit Roman ugyancsak egymilliót, a Banca Comerciala Romana félmilliót ajánlott fel erre a célra. Eduard Sava iasit nyugalmazott mérnök-ezredes pedig egyhávi nyugdíját.

JUNIUS ELSEJÉIG LEHET JELENTKEZNI A MÉRNÖK-KAMARÁBA VALÓ FELVÉTELRE

(BUCURESTI.) (Rador.) A mérnök-kamarába való felvételi kérések végső benyújtási határideje junius elseje. A későbbi jelentkezéseket nem veszik figyelembe és a mulasztást elkövetőket megbüntetik.

SELECT MOZGO A FRANCIA FILMEK REMEKE!

A montecarloi ismeretlen

Ragyogó kiállítás, mozgalmas, minden jelenetében izgalmas film, melynek cselekménye a Cote d'Azur-on és Nizzában játszódik le. Főszerepekben:

Dita Parlo, Albert Brejean, Jules Berry

Reuter jelenti:

(WASHINGTON.) A szenátus 300.000 dollárt szavazott meg egy kémelhárító iroda felállítására. Az iroda vezetője Edgar Hoover lesz, aki már számtalan esetben sürgette a sajtóban a szerv felállítását.

(MADRID.) A diadalünnepén összesen 198.000 ember, 200 tüzéregység, 150 tank, 5000 motorkerékpár, 3000 páncélos gépkocsi és 1000 nehéz mozsár vonultak el a Caudillo előtt.

(BERLIN.) A kémkedés miatt halálra ítélt Emil Zeidler és Martin Richtert kivégezték.

(MADRID.) A katonai törvényszék különböző bűncselekmények miatt újabb 8 embert végeztetett ki, köztük Lopez Uribe, a madridi kamara volt elnökét is.

(MOSZKVA.) Kijevben két nő, Lenin-gradban egy férfit és Nisnijnovgorodban két vöröshadseregbeli tisztet végeztek ki kémkedés miatt.

(MOSZKVA.) Tributz admirális jelenlétében 5 új tengeralattjárót bocsájtottak vízre.

(NEWYORK.) A bíróság elfogató parancsot adott ki Fritz Kuhn, a German-American Bund elnöke ellen. A sajtó megjegyzi, hogy az intézkedés nem politikai okokból történt, hanem azért, mert Fritz Kuhnt az adóeltuloklás bűnében tetten érték.

(MILANO.) A felső Formazza völgyben dühöngő viharok egy új hó lavinát indítottak meg, amely elborította a most épülő villamosmű egyik munkásbarakkját. A barakkban 20 ember tartózkodott, akik közül 11-et holtan húztak ki a hótömeg alól.

(NORFOLK.) A Virginia állambeli Norfolkban a hajóépítő műhelyben nagy tűz támadt, amely megrongálta az építés alatt álló Morris és Wainwright cirkálókat is. Az anyagi kár több mint 4 millió dollár.

(RIO DE JANEIRO.) Egy katonai szállító autó közvetlen a főváros előtt az or-

nak kapuja alatt 2 beállított pokolgépet találtak. A nyomozás megindult.

(BERLIN.) Junius első napjaiban közzé teszik az e hó 17-én megjelent népszámlálás adatait.

(LONDON.) Tegnap jelent meg a hivatalos lapban az a rendelet, amely a municiós minisztérium felállítására felől intézkedik.

(LONDON.) Barcza György magyar követ megjelent a marboroughi palotában és kifejezte Horthy magyar kormányzó nevében legjobb kívánságait és örömet, hogy Mary anyakirályné a szerencsétlenségéből megszabadult.

(BUDAPEST.) A kormány megengedte, hogy a könyvhéten a könyvtárak ünnepnapokon is estig tarthassanak nyitva.

— UJABB OLAJFORRÁST FEDEZTEK FEL MAGYARORSZÁGON. A Lispén nemrég felfedezett olajtelepek-től északra Kanizsa közelében, Magyarszentmiklóson újabb olajforrásokat fedeztek fel és az új kutak naponta 4-5 vagon olajat termelnek. Szakértők szerint Magyarországnak az idén már nem lesz szüksége olajbevitelre, mert petróleumkutatjaik szükségleteit fedezik.

— Bezárult az első kolozsvári polgári légvédelmi tanfolyam. A Szamostartomány légvédelmi hatóságai által kezdeményezett négy napos polgári légvédelmi kiképző tanfolyam, amelynek 152 növendéke volt, tegnap befejeződött. A kiképzés folyamán Vlad Miron, a tanfolyam parancsnoka, dr. Pop Octavian, a légvédelmi szolgálat igazgatója, Runceanu Constantin és C. Marin Anton Parancsnokok, Valvan Virgil mérnök, Samarianu kapitány és Apostol Odiseu repülőalezredes tartottak előadásokat. A tanfolyamot a kolozsvári tűzoltóság bemutató gyakorlatai rekesztették be. A tanfolyam résztvevői írásbeli vizsgát tettek és közülük 149-en kitűnő, vagy jó osztályzatot kaptak, míg 3 jelentkező sikertelenül vizsgázott. A tanfolyamok elvégzői most hatósági ellenőrzés mellett tartoznak megszervezni vállalatuk, vagy üzemük légvédelmét.

— Jelentős hiányt tüntet fel az olasz külkereskedelmi mérleg. Rómából jelentik: Olaszország külkereskedelmi mérlege az év első négy hónapjában igen jelentős összegű hiányt mutat, amennyiben a behozatal 550 millió lírával múlja felül a kivitelt.

— Liviu Rebreanu a Román Akadémia tagja. Bucurestiből jelentik: Liviu Rebreanu, az ismert nevű író a román akadémia irodalmi osztályának tagjává választották.

— Pokolgép robbant a prágai zsidó negyedben. Prágából jelentik: A prágai zsidó negyedben, az úgynevezett gettóban a zsinagógától nem messze pokolgép robbant. Egy fal ledőlt és két ember megsebesült. A vizsgálat megindult.

— Óriáskigyót fogtak a katonai előkészítés ifjak. Bucurestiből jelentik: A doljmegeyi Tantau községben a katonai előkészítés ifjak a mezőn gyakorlatozva egy óriás méretű kigyóra bukkantak, amelyet botokkal nagynehezen agyonvertek. A kigyót azután beszállították a múzeumba és preparálni fogják, mert hasonló nagyméretű kigyót még eddig nem tudtak a múzeum részére szerezni.

— Amerika héliumot ad Lengyelországnak. Varsóból jelentik: Az Egyesült Államok központi municiós hivatala engedélyt adott arra, hogy Lengyelországba 75 ezer köbméter héliumot szállítsanak a lengyel sztratoszféra-léggömbök szükségleteire.

SPORTNÁL VAGI
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZEMÜVEGE!

Szemüvegeket orvosi előírás szerint készítünk!

Speciális acélárak raktáron. Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Kun Mátvás Fia R. T.-nei
(CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2)

AZ ÓDONKASTÉLY REJTÉLYE

● IRTA: E. FRIEND ●

(8.)

Nem, az a rajongásszerű tisztelet, az a szerető különös visszaemlékezés, melyet ismeretlen, régholt édesanyám iránt éreztem, — mégsem halványodott meg, egy cseppet sem! Nem tudtam eltelni anyámat, elképzeltem, hogy mennyit szenvedhetett, mennyit küzdhetett magával, míg elvált apámtól, hogy ahhoz a másik férfihez menjen feleségül. Azóta, hogy ott gubbasztottam az ablakpárkányon, a folyondárba kapaszkodva és kihallgattam apám, meg a haldokló Deaborn beszélgetését, gyakran rohantak meg a tépelődő gondolatok. És mintha hirtelen érettebbé váltam volna, egyszerre férfivá serdültem.

Azonban sok minden volt még, amit nem tudtam kihámozni, megmagyarázni... Mitől, vagy kitől, vagy kiktől félt olyan rettenetesen a haldokló? Nem, nem az apámtól!... És különben is, nem saját magát féltette, hiszen már elkészült rá, tudta, hogy meg fog halni... Egyetlen kislányát féltette szorongva, utolsó, kihagyó szívverésével is, karjának lehanyatló, görcsberánduló mozgásával, ajkának hörgébecsukló dadogásával s ki, Dórát, drága gyermekét óvta...

Vajon ki akarta és talán még most is ki akarja bántani ezt az ártatlan, édes gyermeket?

Valahányszor arra gondoltam, hogy Dórát veszedelem fenyegeti, valami nagy aggodalom remegtetve meg a szívemet... És ilyenkor egy új kérdés, felelet nélküli kérdés csapott meg: de hát miért is remegek annyira érte? Ki nekem ez a kislány? Több volna, többet jelentene, mint egy idegen gyerek, akit apám könyörületből vett a házunkhoz?

— Ó, hiszen az is lehet, hogy Dóra az én testvérem!...

Igen, igen... Egy édesanyja az, aki megjelenik álmaimban az ágyunk fölött és tulvilági kezével megigazítja takarómat...

Akárhogy is állt a dolog, végtelenül megszerettem az özike szemű gyermeket. Ő is meleg szeretettel vonzódott hozzám.

De hát mit akarnak ettől a gyermektől? Ki merésznél bántani? Ugy éreztem, mindentől és mindenkitől képes lennék megóvni őt. Ilyenkor szinte meg sokszorozódtak erőim és nagy önbizalmam támadt, amit Dóra csak fokozott az ilyen mondasokkal.

— Én nem tudom, de ha te mellettem vagy, akkor én sose félek... Éjszaka is, tudom, hogy a szomszéd szobában alszol... Ugy-e, nem bánthat akkor engem senki...

— Miket beszélsz? Ki bántana téged? — Szoktam felelni a beszédjére. Dórát természetesen nem sejtett semmit arról a veszedelemtől, ami — az apja iszonyu aggodalmából következően — fenyegette. Mégis, mintha előérzete lett volna?... Ki tudja...

Igyekeztem elhessegetni magamtól ezeket a gondolatokat, az egészet egy haldokló ember félrebeszélésének szerettem volna tulajdonítani. Mégis, akár mennyire próbáltam magamat a „képzeldéseken”, újra visszatértek a törperegő kérdések: ki és miért akarja bántani Dórát?

A halott Deaborn már nem adhatott ezekre a kérdésekre feleletet...

Apám szívén megint erősen sajoghatott a régi seb, mert naphosszat alig lehetett látni. Szobájába zárkózott és óraszám járt fel és alá, örök nyugtalanul.

(Folytatása következik.)

Három és félmillió lej bevétele volt az angol-román mérkőzésnek

(BUKAREST.) A fővárosi sportkörök még mindig a szerdai angol-román mérkőzés hatása alatt állanak. A lapok oldalas tudósításokban számolnak be a nagy eseményről. Általában sikernek könyvelik el a román csapat kétfoldos vereségét, ami a labdarúgás mestereivel szemben tisztességes eredménynek számít.

A nagy mérkőzésnek egyébként 35.000 fizető nézője volt. Belépőjegyekből össze-

sen 3 és félmillió lejt vettek be, ami azt jelenti, hogy átlagban 100 lejt fizettek egy jegyért.

Az angol csapat a mérkőzésért 800.000 lejt kapott a román labdarúgó szövetségtől. A játékosok egyenként 6 fontot (7200 lejt) rápénzt kaptak a győzelemért.

Nincs rossz dolguk az angol futballistáknak!

A kolozsvári róm. kath. gimnázium tornavizsgájának eredményei

A kolozsvári róm. kath. licium tornavizsgáján a növendékek az alábbi szép eredményeket érték el: 100 méteres síkfutás. Nagyok csoportja: 1. Xantus VII. o. 12.1 mp. 2. Fugulyán VIII. 12.3 mp. 3. Szigeti VIII. 12.5 mp. Kisebbek csoportja: 1. Moll VI. 11.9 mp. 2. Fülöp VI. 12.5 mp. 3. Stupjai V. 13 mp.

400 méteres síkfutás: 1. Fugulyán VIII. 55 mp. 2. Moll VI. 57.1 mp. 3. Xantus VII. 57.4 mp.

Magasugrás. Nagyok csoportja: 1. Szabó Szilárd VIII. 158 cm. 2. Katona VII. 153 cm. 3. Szigeti VIII. 150 cm. Kisebbek csoportja: 1. Moll VI. 158 cm. 2. Flegler V. 148 cm. 3. Rátz VI. 140 cm.

Távolugrás. Nagyok csoportja: 1. Szabó Szilárd VIII. 5.34 cm. 2. Fugulyán VIII. 5.21 cm. 3. Antal VIII. 5.18 cm. Kisebbek csoportja: 1. Moll VI. 5.70 cm. 2. Fülöp VI. 5 m. 3. Flegler V. 4.74 cm.

Súlydobás. Nagyok csoportja: 1. Szabó Szilárd VIII. 12.90 cm. 2. Antal VIII. 12.45 cm. 3. Xantus VII. 10.60 cm. Kisebbek csoportja: 1. Fülöp VI. 12 m. 2. Hans VI. 11 m. 46 cm. 3. Moll VI. 11.45 cm.

Gereblyvetés: 1. Szabó Szilárd VIII. 37.22 m. 2. Belkovic VII. 35.70. 3. Szigeti VIII. 33.15 m.

Díszkoszódobás: 1. Antal VIII. 33.30 cm. 2. Moll VI. 30.22. 3. Kovács VII. 26.30 cm.

Rudugrás: 1. Belkovic VII. 2.49 cm. 2. Bacsó 2.40 cm. 3. Faller VI. 240 cm.

Szeretna. Talajtorna kisebbek csoportja: 1. Huszár II-a. 8 p. 2. Nagy Pál III-a. 7.5 p. 3. Dániel IV-b. 7 p. Nagyok csoportja: 1. Koncz VIII. 10 p. 2. Antal VIII. 9.5 p. 3. Ávéd VIII. 9 p.

Új román váltófutó rekord. Bukarestből jelentik: A Venus 4x200 méteres ifjúsági váltófutó csapata 1 p 34.5 mp-el új ifjúsági csúcseredményt állított fel.

Irország-Németország 1:1 (1:0). Hamburgban mérkőzött meg a két ország válogatott labdarúgó csapata. A mérkőzés mindvégig igen heves és erősiramu volt. Az írek többet támadtak, a németek azonban nagy szerencsével parírozták az ostromot. Az ír jobbösszekötő az első félidő elején megsérült és ettől kezdve végig tiz emberrel játszottak a szigetországiak.

Budge nyerte a hivatásos teniszversenyt. Londonból jelentik: A hivatásos teniszverszők nemzetközi versenyét tegnap befejezték. A döntőben az amerikai Budge 13:11, 2:6, 6:4 arányban verte a német Nussleint és ezzel a verseny győztese lett. Budge a kétnapos versenyért 300 font (kb. 600.000 lejt) tiszteletdíjat kapott.

Sportemberek, akik kutyasétáltatóknak vallják magukat. Newyorkból jelentik: Amerikában nagyon szigorúan veszik a foglalkozások bejelentését. Ha valaki hamis adatot tüntet fel a bejelentési nyomtatványban, szigorúan megbüntetik. Így az USA nagyhírű sportemberei is kénytelenek voltak a legutóbbi bejelentés során valamilyen foglalkozást bejelenteni. A neves sportcsillagok közül többen ezt írták be a megfelelő rovatba: kutyasétáltató...

Társaság

0 Pünkösdi ünnepségek sorrendje a Ferenczrendiek templomában. Szentmisék fél 7, fél 8, 9 és 12 órakor. Pünkösdi vasárnapján délelőtti a 9 óras, nagymisén Schubert: G-dur miséjét énekli az Erzsébet énekkar. Vezényel: Rezik Károly. Szólót énekel: Incze Margit. Evangélium után szentbeszéd. A 12 óras szentmisén énekel: Nastáné H. Etti. Este 7 órakor szentbeszéd és litánia. — Pünkösdi hétfőjén délelőtti 9 órakor Haydn: G-dur miséjét énekli az Erzsébet énekkar. Vezényel: Rezik Károly. Szólót énekel D. Katona Böske. Mise után szentbeszéd. A 12 óras misén énekel: Incze Margit. Este 7 órakor litánia.

meghív az Elnökség — Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Tartja: Dr. Ferenczy Géza elnök. A vallási kisebbségek védelme. Székfoglaló értekezés, tartja: ifj. dr. Mikó Imre r. tag. Költemények. Székfoglaló, előadja: Gyallay Pap Sándor r. tag. Verdi: Alarcos bál. Aria. Enekl: P. Szentmártoni Éva. Zongorán kíséri: P. Szentmártoni Lenke. Székely varottas, mint pörös bizonyíték. Ifj. Gyallay Pap Domokos vendég. Bezáró. Tartja: Dr. Ferenczy Géza. Belépődíj nincs.

Jurisztika

0 Autóskirándulás. Géczy vár, Torockó. Nagyenyed és Torda utiránnyal. A kolozsvári Kolping Legényegylet 1939 május 28-án, pünkösdi vasárnapján reggel 5 órai indulással autós kirándulást rendez Torockóra a fenti utiránnyal. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Jelentkezni lehet péntek este 9 óráig. Indulás az egyesület székházától, Str. Baron L. Pop 3. szám.

Rádió

SZOMBAT, május 27.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13:05: Julea zenekara. 14: Hírek. 15:10: Idő szerű anyag. 17: Az Országőr-szervezetek órája. 18:15: A munka és öröm szervezete órája. 19:15: Lemezek. 20: Felolvasás. — 20:15: Rádiózenekar. 21:15: Táncczene. 21: Hírek. 22:15: Román zene lemezek. 23: Hírek. 23:15: Vendégldi zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Zenekar. 13:40: Hírek. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Tarka gyermekdelután. 17:45: Hírek. 18:40: Cigányzene. 19:45: Előadás. 20:15: Hírek. 20:25: Szalonzene. 20:45: Egy pohár víz, vigjáték. 22:40: Hírek. 23: Táncclemezek. 24: Zenekar. 1:05: Hírek.

Halálosan gázolt a postal autó

(BUCURESTI.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap a vacarestii fogház közelében. A 17751. számú póztai tehergépkocsi, amelyet Gh. Enache sofför vezetett nagy sebességgel haladt a vacarestii uton, amikor a fogház közelében elütött egy eléje került fiatal 24-25 éves nőt. A szerencsétlen nő a kerek alá esve életveszélyes sérüléseket szenvedett. Reménytelen állapotban vitték a Brancovenesti kórházba, ahol sérülés-ibe belehalt. Személyazonosságát még nem tudták tisztázni. Holtestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe, ugyanakkor pedig szigorú vizsgálatot indítottak egyfelől a szerencsétlenség összes körülményeinek tisztázására, másfelől pedig annak kiderítésére, hogy ki volt az áldozat.

Meggyilkolták a Malcani uradalom kezelőjét

(BUZAU.) Az elmúlt éjszaka Gertner mérnököt, a buzaui hegyekben lévő Malcani uradalom főintézőjét többan bandita megölték és meggyilkolták. A támadás a főintéző Varlam községben lévő lakásán történt. A gyilkosság elkövetése után a banditák kifosztották az egész házat, majd sikerült az éjszaka sötétségében nyom nélkül eltűnniük. A bűntényt csak később fedezték fel. A szomszédok, akik azután rögtön értesítették a csendőrséget, mely nyomban megkezdte a vizsgálatot, egyben járőröket küldött ki minden irányba, hogy az elszökött banditákat felkutatásák. A vakmerő rablógyilkosság közlelbbi részletei még hiányoznak.

— KÖZGYŰLÉST TARTANAK A CASA MUNCII NYUGDIJASAI. Ertesítjük a Casa Muncii azon nyugdíjait, akik a Salvan Teodor vezetése alatt álló egyesülethez tartoznak, hogy folyó hó 31-én reggel 9 órai kezdettel a Cal Reg. Ferdinand 147. szám alatti helyiségben a rendes évi közgyűlést megtartjuk, abban az esetben is, ha az előírt taglétszám nem lesz meg. Salvan Teodor elnök s. k.

Melyek azok a német gyarmati kívánságok?

Gyarmatokat akar, vagy „gyarmatait” követeli-e vissza a Harmadik Birodalom?

(BÉCS.) A német gyarmati kívánságok nem kerülnek le a nemzetközi politika napirendjéről. A birodalom maga gondoskodik róla, hogy ezzel a kérdéssel a hazai és külföldi közvélemény állandóan foglalkozzék. Ezt a célt szolgálta a nemrég lezajlott birodalmi gyarmati konferencia, amelyet Bécs városában tartottak meg, mintegy szimbolikus kifejezésképpen annak a felfogásnak, hogy az Anschlusstól eddigi sorozatával, a német területi követelések — legalább Európán kívül — még nem jutottak kielégítő megoldáshoz. A „gyarmati napok” csúcspontját a napokban akkor érték el, amikor Epp tábornok, birodalmi helytartó, a gyarmati szövetség elnöke előtt a világháború gyarmati harcosai és az érdekeket szerzett német kolonizátorok a Burghater-téren felvonultak. Epp tábornok feltűnést keltő beszédében kifejtette, hogy a birodalomnak az utolsó évben bekövetkezett területi gyarapodása egyáltalán nem gyengíti a németiség gyarmati igényeit, hanem azokat még sürgetőbbé teszi. Németország — úgy mond — ma is tulajdonának tekinti Német-Kelet-, Német-Nyugat-Afrikát, Kamerunt és Togót.

Ezzel a kijelentéssel eldőlt volna az a kérdés, hogy Németország általában igényel-e gyarmatokat, hogy ezáltal könnyebben jusson nyersanyaghoz, vagy kifejezetten és maradéktalanul a világháború előtti gyarmatbirodalmát követeli-e vissza. Amit annál is könnyebben megtehet, mert a volt német gyarmatokat jogilag soha nem csatolták a győztes országok gyarmatbirodalmához, hanem azok csak „mandátumot” gyakorolnak a németektől elvett területek felett.

Lássuk azonban sorra, mi volt a német gyarmati birodalom, mit jelentett gazdaságilag és politikailag Németország számára, mi lett a sorsuk és mit jelent ma a világháború győzteseinek szempontjából?

Németország elkészít a gyarmatosítással

A német gyarmati birodalom legutóbbi alakult ki és olyan időpontban, amikor a többi nagyhatalom már jóformán birtokba vette a világot. Természetesen itt el kell tekintenünk az új kor eleji német-Spanyol világbirodalomtól. Ennek gyakorlati értéke az 1848-ban, a westfalai békében feladott Németország számára megszűnt és gyarmati felett Spanyolország lett az ur. Csúpan a német egység helyreállítása, 1871 után kerülhetett sor a gyarmatbirodalom megalapítására. Ekkor már jóformán csak Afrikát nem hódították meg még a fehér népek és így a németek abban a versenyfutásban vettek részt az európai hatalmakkal együtt, amely a nyolcvanas évek folyamán Afrika szabad területeinek meghódításáért folyt.

A világháború kitörésekor a német birodalom a következő gyarmatok felett rendelkezett. Afrikában: Togo, Kamerun, Német-Dél-nyugat-Afrika és Német-Kelet-Afrika. A csendesóceáni szigetvilágban: a Vilmos császár-föld és a Bismarck szigetek, Nauru sziget, Marschall-, Karolina- és Mariana-szigetek, valamint a Szamoá-szigetek. Végül az ázsiai szárazföldön bérelték a kínaiaktól Kiau-csau-t. Az egész német gyarmatbirodalom nem tett ki többet 2 millió 950 ezer négyzetkilométernél és uralma alá nem egészen 12 millió 300 ezer ember tartozott. A német gyarmatosítást az tette szükségessé, hogy míg a német birodalom lakossága a francia háború után, 1871-ben csak 41 milliót tett ki, tehát annyit, mint a mai Franciaország vagy Olaszország lakossága, már 1895-ben 52 millióra, 1914-ben 68 millióra emelkedett. 1871 és 1914 között a szaporodás 58.1 százalékos mutatót mutatott. Csak nyersanyagok és ke-

reskedelmi forgalom szempontjából voltak jelentősek a gyarmatok, mert összesen, mintegy 14.000 németet tudtak csupán befogadni. A többi benézült volt.

Német-Dél-nyugat-Afrika

Német-Dél-nyugat-Afrika volt tulajdonképpen az első jelentős német gyarmat. Alapjait Lüderitz brémai kereskedő vetette meg 1883-ban azáltal, hogy Angra Pequena öblöt a portugáloktól megvette, majd újabb területeket szerzett hozzá, végül az egészet a német birodalomnak ajánlotta fel. Mint mindig, ezúttal is magánerővel kezdeményezése indított meg egy gyarmatosítási folyamatot. A Fokföld mellett fekvő 835.000 négyzetkilométer nagyságú terület határait 1886-ban a szomszédos portugál, 1890-ben pedig az angol gyarmatokkal szemben is megállapították.

A német birodalmi gyűlésnek egyáltalán nem volt inyére a gyarmatbirodalom és Bismarcknak minden erejét latba kellett vetnie, hogy megszavazzák a szükséges költségeket. Végre 1885 januárjában megszavazták négy millió márkát és ezzel kezdődik voltaképpen a német gyarmatbirodalom. Már abban az évben a Német-Dél-nyugat-Afrikai Társaság veszi át Lüderitz-től a gyarmat vezetését. A társaság meglehetősen könnyelmű gazdálkodást folytatott, ami ellen a mintegy száz ezer főnyi hottentotta, herero, busman, bantu és damara néger lakosság több ízben fellázadt. A legsúlyosabb az 1903. évi herero lázadás.

A lakosság főfoglalkozása az állattenyésztés volt, de a huszadik század tízes éveiben igen fellendült a bányászat. Csak a kibányászott réz értéke meghaladta a kétmillió márkát 1912-ben, míg ugyanazon év gyémánttermelése

36 ezer akrát és 968 ezer font sterling értékű volt. A háború előtt bevétele 45, kivétel 28 és fél millió márkát tett ki egy évben.

Német-Kelet-Afrika

Az afrikai kontinens másik oldalán, Rhodesia és Brit-Kelet-Afrika között helyezkedett el a másik nagy, 940.000 négyzetkilométernyi német gyarmat: Német-Kelet-Afrika. Ez már sokkal civilizáltabb és sokkal lakottabb volt. A zanzibári szultán protektorátusa alatt álló gyarmatot szintén pénzért, négy millió márkáért vették meg a németek. Azonban hosszú és véres harcokat kellett folytatniuk a meglehetősen független őslakosokkal, a bantu négekkel, akik nem ismerték el a szultánnak a Német-Kelet-Afrikai Társasággal kötött szerződését. 1885-től egész 1898-ig folytak a harcok, amíg végre sikerült a németeknek ezt a gyarmatot pacifikálniuk.

Akkor aztán hozzáálltak a nyolcmilliónyi őslakosság megszervezéséhez, kiépítették Dar-es-Szalam-ot, a fővárost, valamint a közoktatást és a közgazdálkodást. Igen, gazdag volt ez a német gyarmat is. Ki- és bevétele megegyezett Német-Nyugat-Afrikáéval. Vas, ólom, réz, só, szén és arany, kókuszpálma, banán, narancs, rizs, cukornád, pamut, dohány voltak a fő termények. Itt emelkedett Afrika legmagasabb hegye, a 6010 méter magas Kilimandzsáró. A trópusi éghajlatot az Indiai óceán, a Tanganyika, Viktórianyarva és a Nyassza tavak enyhítették. A két délafrikai gyarmat birtokában Vilmos császár Angliával is konfliktusba keveredett, amikor az angol birodalommal szemben az akkor még független burók védelmére kelt. Az angol szabadságkívetése után a következő üdvözlő sürgönyt küldte Krügernek, a bur köztársaság elnökének: — „Üdvözlöm Önt és népökökbe ütköző vakmerő betörés hősies és szerencsés visszaverése alkalmából.”

Amikor azonban a bur szabadságharc összeomlása után Krüger elment Németországba, a császár már nem fogadta.

(Befejező rész következik.)

Titeanu Eugen sajtóminiszter nyitotta meg a Balkán-államok turisztikai bizottságának tanácskozásait

(BUCURESTI.) Május 18-án — mint megírtuk — a propaganda és sajtóügyi minisztériumban folytatta tanácskozásait a Balkán-szövetséghez tartozó államok turisztikai bizottsága. Az értekezleten, amelyen a görög, jugoszláv, török és a román kiküldöttek jelentek meg, Eugen Titeanu sajtó és propagandaügyi miniszter elnökölt, aki a következő beszédet mondotta:

— Boldog vagyok, hogy megnyithatom a Balkán-államok turisztikai bizottságának munkálását, amelyet a gazdasági szükségesség hívott életre. A turisztika kölcsönösen megismerteti a különböző népek országát, a turisztikai látogatások során a népek megtanulják egymást tisztelni

és becsülni és ennek alapján kialakul a kölcsönösen öhajtott együttműködés.

— Azt szeretném és azt kívánom, hogy ez az értekezlet ne csak elméleti eredményeket hozzon. Ennek az értekezletnek gyakorlati javaslatokat kell letárgyalnia, praktikus megoldásokat kell találnia, hogy biztosítsa a turisztika fejlődését és megállapítsa azokat a kedvezményeket, amelyeket a Balkán-szövetséghez tartozó államok külföldi látogatóik részére nyújtani hajlandók, biztosítsa azokat a közös eszközöket, amelyek a kölcsönös turisztikai tájékoztatást szolgálják, lehetővé tegye a közép és főiskolai hallgatók kölcsönös látoga-

tását és szoros együttműködést létesítsen a Balkán-államok rádióállomásai között is. Abban a reményben, hogy a munkaértekezlet ezeket a nagyszabású kérdéseket eredményesen fogja megoldani, örömmel nyitom meg a Balkán-egyezményhez tartozó államok turisztikai bizottságának értekezletét.

Titeanu Eugen miniszter megnyitó beszédére Georges Seferiades görög kiküldött, a görög sajtó és turisztikai hivatal képviselője válaszolt, köszönetet mondva azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben Romániában a külföldi vendégeket részesítették és azután az értekezlet megkezdte érdemleges tanácskozásait.

Majdnem katasztrófát okozott a földcsuszamlás

(BUCURESTI.) (Rador.) Az utóbbi napok nagy esőzései sok helyen forgalmi zavarokat okoztak. Az Olt völgyében Jibla és Lotru állomások között földcsuszamlás eltorlaszolta mintegy 50 méter hosszúságban a 2562. számú személyvonat útját. Az esti sötéttségben a mozdonyvezető nem vette észre a vonal megrongáltságát és a teljes sebességgel haladó vonat mozdonya kisiklott, magával rántva egy kocsi is. Szerencsére a balesetnek nincsenek emberáldozatai. A vonalat most elzárták a rendbőhözatalig és a forgalmat átszállással bonyolítják le. A vonalfelügyelő, aki kötelességmulasztást követett el, állásától felfüggesztették.

— Gróf Schullenburg temetése. Mecklenburgból jelentik: Gróf Schullenburg lovassági tábornokot tegnap helyezték nyugalomra családi sírboltjában. Akormányt Himmler miniszter képviselte.

— Az Erdélyi román. Népszövetség Orvosszakosztályának felhívása. A román. Népszövetség ezévi csikszeredai nagy gyűlésén június 30-án, július 1-én és 2-án az Orvosszakosztály ismét megtartja szokásos ülését. Két évi hallgatás után nemcsak régi, önként csatlakozott kartársainkat hívjuk meg a gyűlésre, hanem ügyünk fontosságának tudatában meghívunk minden katolikus orvost és orvostanhallgatót, kinek meggyőződése, hogy kisebbségi sorsunkat a katolikus ügyvel egyszerre kell szolgálnia. Névszerint igyekeznünk mindenkit meghívni, mutatva, hogy a katolikus orvosi kar seregszemléje megtörtént és senki sincs a karon belül, kire a katolikus ügy várakozással ne tekintene. Gyűlésünkre várakozással tekint Egyházunk örökös szeme. Megjelenésükkel a katolikus orvosok nemzetközi kongresszusa határozatának, Főpásztoraink kívánságának és társadalmi szükségletnek teszünk eleget. Akadályoztatás esetén legalább írásban csatlakozzunk. Gyűlésünk június 30-án, délelőtt 10 órakor kezdődik a csikszeredai román. kath. főgimnázium rajztermében. Ugyanott déli szünettel egész nap folytatódik. Tárgyszorokzatában a nagygyűlés alapfölkérdéseinek megfelelően főképpen a gyermektelenedés részletproblémáit kerülnek tudományos megvitatásra. Hozzászólásra bőségesen lesz alkalom. Erre kifejezetten felkérjük orvostestvéreinket. Ugyanígy arra, hogy foglalkozási természetű indítványait a gyűlést követő zárt ülésen megtegyék. Utóbbiak tárgyat kérjék legkésőbb június 15-ig napirendbe iktatás céljából a szakosztályvezetővel, dr. Nagy András orvost. Mercurea-Ciuc, Str. Stefan cel Mare 9., levélben közölni. A rendezőség kívánságának eleget teendő, kérjük a szállásigényeket legkésőbb június 15-ig bejelenteni: Parochia rom. Cat. Mercurea-Ciuc címre. Akinek előre meghatározott szállása van, nyilvántartás céljából kérjük mégis jelentkezni. Fejtsünk ki propagandát a katolikus orvosszervezéseknek oly kartársaink között, kik közömbösségből vagy félreértésből eddig tartózkodók voltak. Igyekezzünk rábírni őket megjelenésre. Másvallású orvostársainkat és a nagyközönséget is szívesen látjuk gyűlésünkön. Az örömteljes és hasznos találkozás reményében. Isteben bízó alázattal üdvözlünk és várjuk címzettet. Csikszereda, 1939. április 27. Betegh Miklós sk., elnök. Dr. Nagy András sk., az Orvosszakosztály vezetője.

A LEGDIVATOSABB SZANDALOK
naponta érkeznek a

We-Ego

cipőgyár kolozsvári lerakataiba. - Eluj
Calea Regele Ferdinand 8. sz.
Tekintse meg kirakatainkat!
Talpba vésett árak!

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ÁRAINK: Szavazóként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jelleg és cím nélküli hirdetések kezelése 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózárt jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes befizetése mellett vesszük fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

VILLANYONDOLÁLÁS, hullámos, minden kellemetlen érzéstől mentesítve, 8 havi garancia, 150 lej. Nizza hölgyfodrászat, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6743)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan vesszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (T 2188)

MARADÉKOK félárban, tobralko, selyem, szövet, vászon zefir, pongyola és ruhamaradékok. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (T2237)

Megérkeztek

Sámuel maradékoshoz a legújabb nyári férfi szövetek, selyem ujdonságok, buretek fehér kabátzövetek és különböző mosóanyagok. Sámuel, Str. Măloasă 19. Regál kávéház mögött. (7740)

KÉREM figyelni Elköltözés miatt ágyneműk, ruhaneműk, edények, butorok sürgősen olcsón eladók. Megtekinthetők május 22-től 30-ig Cal. Moșilor 69. sz. alatt (7523)

ELADÓ 5 erős méhcsalád és teljes felszerelés. Str. Moldovei 8. Reszlingnél. (7711)

KÉKESI sajt és vaj, izletes, tiszta, egészséges. Kérje mindenütt. (7839)

EGY szoba gyümölcsös kerttel 690 nm. olcsón eladó. Str. Fierului 79. Ért.: Str. Cipariu 5. (7499)

ÖCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek, igen nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (7651)

SZAMOSFALVI vendéglő keres fagyalttáparátot, lehetőleg pikszikkel. (T2239)

ÉPÍTKEZÉSHEZ prima homok, használt téglák és faanyag olcsó áron kapható a volt Hirsch Ödön szeszgyárnál. C. M. Foch 84.

KOMPRESSZOR keresek 6-8 légkörig. Str. Nouă 22. Berekméri. (7775)

BUTOROK, tükrök, cimbalom, derékaj, padlásolajok eladók. Str. Duca 7. emelet 10. (7810)

1000 DRB. nyári férfi és gyermek ingeket nagyon olcsó árban detailban árusítunk Weitzner, Str. Matei. (7816)

ELADÓ egy török rózsafa háló és konyha berendezés. Értekezni: Piața Mihai Viteazul 25., Spielmannál. (7829)

ELADÓK olcsón fennott kertibutor, új petróleumkályha, művészi olajfestmények stb. Str. Memorandului 10., házmaster. (7830)

MOTORKERÉKPÁR olcsón eladó. Str. Rudeanu 22-a, szám alatt. (7838)

HÁZTULAJDONOSOK figyelmébe. Zománcozott számtáblákat finom kivitelben 12 lejért megrendelhetők Anca könyveskereskedésében. Strada Regina Maria No. 43. Ugyanott lakbérleti szerződések és egyéb nyomtatványok hivatalos kiadásban kaphatók. (7863)

VENDÉGLŐ HELYSÉG a belváros területén, nagy pince és udvar és még három üzlethelyiséggel azonnal átadó. Cim: Agentia Luther Cluj, Str. Cernăuți 3. sz. (7866)

PIANINO, kiváló szerkezetű, olcsón eladó. Megtekinthető Str. Iuliu Maniu 6. sz. Balázs Gyulánál. (7872)

KERESÜNK cca. egy köbméter úrtartalmu gömbölyű 8-10 mm. lemezvestagású vas tartályt. Váscos, Str. Cernăuți 36. (7878)

ORT. kóser jó házikoszt kapható. Cal. Regele Ferdinand 89., ajtó 16. (7880)

FORD 4 hengeres 932 típusú 4 ülésező ki fogástalan állapotban eladó. Értekezni Perle, Str. Baba Novac 8. (7882)

TÁVOLLETEBEN BIZTONSÁGBAN marad lakása, ha szabadalmazott Lion zárat szereltet ajtajára, kulcs nélkül zár kinyitása felemeléssel. Ára 300 lej. Szerelésre bejelentéseket kérjük telefon 26-10 eszközölni. (7827)

ELADÓ filodendronok, ászpáraguszok, alvanyokkal. Ugyanott 3 paplan, 4 párna is. Str. Regina Maria 45., II. emelet. (7884)

ELADÓ központban 12 szobás ház évi jövedelme 80 ezer. Ára 320.000 készpénz és 260.000 adósság. Biroul „Increderea” Cluj, Piața Unirii 18. (7887)

ÖCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósznál, Str. Memorandului 4. Kapualatt. (7878)

ELADÓ gyermekkosci, párnák, tükrök, vaságyak, ruhaszekrények, márványlapos asztalok. Str. Avram Iancu 24. (7894)

GYERMEKE EGÉSZSÉGÉT VEDJE. Ne vegyen használt kosci. Azért a pénzért újat kap a kiskorúak fogházában Strada Fabrica de Zahăr 47. Nagy választék, legújabb modellek. (7896)

KOMPLETT mészárszék berendezés eladó. Megtekinthető: Hrasch Károly, Str. Chintaului 33. (7898)

MODERN új tele dióháló és régi butorok olcsón eladók. Str. Preotul Opris 9. Dermatán innen. (7893)

VILLANYMOTOR 2 HP olcsón eladó. Str. Ioarga 3. ajtó 14. (7910)

NETTO 10% jövedelmező belvárosi ház elutazás miatt olcsón eladó. Cimeket „Ren-tábilis” jellegre. (7901)

ÁLLAST KERES

HÁZVEZETŐNŐ kitűnően főz, jó bizonyítvánnyal állást keres idősebb úr mellett Választ „Hüségese” jellegre kiadó továbbít. (7724)

HÁZMESTERI állást keres önálló víz-, villanyserelő. Cimeket „Szerelő” jellegre kérék. (7687)

EGY fiatal molnársegéd állást keres vidékre is elmegy. Virson Adalbert Cluj, Str. Petru Rares 70. (V7875)

IAGANOS urnál, vagy urnónél minden házi munkát vállal 28 éves főzitudó komoly nő. Vidékre is megy. Cimeket „Dolgozó nő” jellegre a kiadóba. (7900)

TELJESEN megbízható család házgondnoki állást keres. Cim a kiadóban. (7911)

ÁLLAST KAPHAT

FIATAL minden leány felvétetik. Str. Florilor 1-a. (T2250)

HÖLGYFODRÁSZ tanulót és tanulóleányokat felveszek. Cal. Regele Ferdinand 87. szám. „Fodrászüzlet”. (7812)

IDŐSEBB asszonyt keresek, ki háztartás vezetését és egy gyermek felügyeletét vállalja. Várdai Lajos pék, Str. Cloșca és Str. Ciordas sarok. (7817)

KALAP KIRÁLY

kalap- és férfidivat üzlete. Cluj, P. Unirii 5. (Városháza mellett), továbbra is kiszolgál

ÜGYES varróleányt azonnal felveszek. Cluj, Str. Vladimirescu 30. **RUSU ELISABETA.** (7837)

MEGBÍZHATÓ komoly mindenest keres lakásba keresek. Str. Iuliu Maniu 1., I. 3. Dr. Czitrom. (7869)

JÓLMENŐ vendéglőben üzletvezetőt, le- het nő is, garanciával felveszek. Cim a kiadóban. (7871)

EGY ügyes tanuló vagy kifizetőleány felvétetik a Schultz virágüzletbe. (7883)

ÁLLANDÓ megélhetést nyújtó önálló képviselővel megbízok agilis 30.000 lejért rendelkező egyént. Értekezni péntek délután 4-7-ig és szombat délelőtt 9-12-ig. Hotel Central 22. számú szoba. (7895)

JÓ kézimunkás szabósegédet keresek. Cim: Serban, Str. Reg. Maria 4. (7916)

KÜLÖNFÉLÉK

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NÉMET nyelvet biztos sikertel, akadémiái és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

MINDENKI tudja, a gyermek is érti, hogy kiégett villanykörtét „Aladdin” kicseréli. Str. Memorandului 13. (7770)

VASÁRNAP délelőtt a Decebal-Mihai Viteazul tér utvonalon egy férfit elvesztett egy szegény mosónő. Becsületes megtaláló kéri jutalmat ellenében leadni Mózes croitor, Golya-palota. (7864)

SÜRGŐSEN átadnék garanciával vagy 10-20 ezer lej tökével jó üzletet, vagy foglalkozást, amely megélhetést biztosít egy szorgalmas házaspárnak. Információk Univerzal irodában Cluj, Str. Regina Maria 20. szám. (7140)

KIADÓ LAKÁS

AZONNALRA kiadó egy nagy és egy kis szuterin szoba, mely raktárnak, vagy szükség esetén lakásnak is használható. Str. I. Maniu 24. (7626)

KÜLÖNBEJÁRATU napos szoba, fürdő, dőszobával kiadó. Str. Bărbăntu 22. szám. (7421)

KIADÓ szoba, konyha, speiz. Strada Regina Maria 20. (7688)

ÜZLETHELYSÉG KIADÓ

a Iuliu Maniu u. 6. sz. a., a P. Unirii 15. sz. a. és a Memorandului 3-5 sz. a., továbbá egy 1 szoba, konyhás lakás a C. M. Foch 80. sz. a. Értekezni lehet a Róm. Kath. Egyházközség gazdasági hivatalában, P. Unirii 14. d. e. 8-12-ig.

KÉT szoba, konyha, speiz, mellékhelyiségekkel, kerttel kiadó. Str. Tache Ionescu 49. szám. (7742)

EGY szoba butorozva nyaralásra kiadó. Str. Vultur 12 szám. Péter. (T 2246)

KIADÓ kertés villában 2 szobás, konyhás lakás szép gyümölcsös kerttel. Str. Regal 54. Ért.: Szabó Ferencnél, Cal. M. Foch 7. (7844)

KIADÓ szoba, konyha, speiz. Str. Prof. Marinescu 59. (7867)

VENDÉGLŐI konyha kiadó. Cim a kiadóban. (7870)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1 nőnek azonnal kiadó Ovárban. Cim a kiadóban. (7876)

RAKTÁRNAK, műhelynek kiadó helyiség. Str. Anton Pan 6. Lébnél. (7877)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó. Str. Hasdeu 35. szám. (7881)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba azonnal kiadó. C. M. Foch 14. Értekezni Katona sűtőben. (T2251)

„Takarékosság” könyvecskékre!

KÉT szoba, konyha, mellékhelyiségekkel csendes udvarban kiadó. Str. Aurel Vlaicu 7. (7899)

MARIANUMMAL szemben különbejárati butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. (7915)

LAKÁST KERES

EGY szoba, konyhás, esetleg 2 szoba, konyhás lakást keresek külön telken, ahol disznót lehet tartani, de nem nagyonkint. Ajánlatot „Szoba, konyha” jellegre. (7819)

KERESEK belvárostól nem messze külön telket két szoba, komfortos lakást, szép gyümölcsös kerttel és gazdasági épületekkel, autóbusz utvonalon, víz, villany bevezetve. Ügynököket díjazok. Pontos fizető. Cim a kiadóban. (7890)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Örök bucsu. A szív és lélek izgalmasan szenvedélyes drámája. Fősz.: Barbara Stanwyck és Herbert Marshall. Műsor előtt: Világhíradó a legújabb eseményekkel.

EDISON MOZGÓ: Hétfőtől: I. Golgotha. Monumentális dráma. Fősz.: Harry Baur és Jean Gabin. II. A kis lázadó. Shirley Temple legszebb filmje John Boles-sel. III. Híradó

borzalma. Peter Lorre-val. III. Híradó Kezdet: 3, 6, 9 órakor. Jön: Golgotha.

SELECT MOZGÓ: Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Montecarlo-i merénylet. A francia filmek egyik remeke. A Cote D'Azur és Nizzában játszódik le Főszerepekben: Dita Parlo, Albert Préjean, Jules Berry.

THALIA MOZGÓ: Csütörtöktől: „Az osztoros ember.” Minden idők leghatalmasabb kalandfilmje.

RIO MOZGÓ: I. A tengeri titánok. Tengerészdráma. Fősz.: Spencer Tracy, Freddy Bartholomew, Lionel Barrymore és Micky Rooney. Ezen filmet diákok is látogathatják. II. Dzsingis-Khan síremléke. (Mr. Moto). Fősz.: Peter Lorre, Thomas Beck. III. Híradó Kív. műsorunk: május 30-ától: I. Tarranella. II. A legújabb 3 dimenziós Audioskop.

ROYAL MOZGÓ: Vivian Romance és Roger Duchesne ragyogó vígjátéka: Császári háromszög. Párisban e film meg-szakítás nélkül egy évig futott. Előtte 2 premier hirdető, Metro és Fox.

Hivatalosan engedélyezett vérbosszu Angol-Guyana bennszülöttei között

(LONDON.) Angol-Guyana délemerikai gyarmat legnagyobb városából, Georgetownból érkező gyilkosság tárgyalásának híre érkezett. A georgetowni törvényszék előtt egy bennszülött állott vádlottképpen, aki egy rettegett, izgága bennszülöttet bosszúból meggyilkolt.

A gyilkos és az áldozat egy indián törzs tagjai voltak. Ezt a törzset állandó rettegésben tartotta egy hatalmas természetű indián, aki gyilkosságok egész sorozatát követte el. A törzs réme kiirtotta a Simoinik nevű vádlott egész családját, megölte apját, fivérét, nővérét és nagybátyját is. Az óriás erejű gyilkos egy jelentéktelen incidensből kifolyóan követte el a borzalmas csatládtást. Utolsó áldozata a családból Simoinik felesége volt, aki halálos ágyán megfogadtatta férjével, hogy bosszút áll haláláért és meggyilkolja a törzs remét. Simoinik betartotta esküjét és nem sokkal felesége halála után elkövete a vendettát.

A gyilkosság az angol gyarmat egy olyan területén történt, ahová a rendőrség még nem hatolt el a gyilkosság leleplezéséig. A gyilkosság úgy jutott a hatóságok tudomására, hogy Simoinik, a vérbosszu elkövetője, Georgetownban eldicsekedett tetteivel.

AZ ENGEDÉLYEZETT VÉRBOSZU

A gyilkossági per tárgyalása során rendkívül érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. Kiderült, hogy

a rendőrség csak a legutóbb esetekben foglalkozik gyilkosságok nyomozásával,

mert a rendőri körzetek területén alig fordulnak elő súlyosabb bűncselekmények. A bennszülött törzsek a legpéldásabb magaviseletet tanúsítják Georgetown környékén, valamint a gyarmat területén elhelyezett rendőrállomások körzeteiben. Angol-Guyanának azonban vannak olyan területei is, amelyek csak a térképen tartoznak angol fennhatóság alá, de voltaképpen ezekre a területekre angol hatósági közegek még nem is tették a lábukat. Ezen a távolos területeken már nem az európai civilizáció törvényei az uralkodók, hanem az évezredek törzsi törvényei, amelyek homlokegyenest ellenkeznek a civilizált emberiség törvényeivel. Az őserdő és mocsarak világában élő indiánok között az egyéni igazságszolgáltatás a divat. Azokat, akik gyilkosságokat követnek el, az áldozatok hozzátartozóinak „joguk” van meggyilkolni.

A vérbosszura az egyes törzsek főnökei adnak engedélyt.

Azt az indiánt, aki nem tartja be a vendetta elkövetésében a törzs iratlan törvényeit, ugyancsak szigorúan megbüntetik.

Az egyéni igazságszolgáltatásnak igen sok halálos áldozata van, de a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy az ilyen bűnesetek, amelyeket járhatatlan őserdők mélyén követnek el, a hatóságok tudomására jussanak.

Simoinik indián betartotta a törzs törvényeit. Kikérte a törzsfő véleményét a vendetta elkövetéséről. A törzsfő beleegyezett a gyilkosságba és így az indián azt hitte, hogy joga van meggyilkolnia családjá kiirtóját.

A vallomások szerint az áldozat számos gyilkosságot követett el. A törvényszék 7 évi börtönbüntetésre ítélte a gyilkos indiánt, akit a gyarmat kormányzója a nyomatékony enyhítő körülményekre való tekintettel, valószínűleg kegyelemben fog részesíteni.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Május 27. Szombat.
Róm. kat. és Prot.: Béda. Ort.: Hel-
lád. Izr.: 9 Sziván.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉ!

NINCS KÜLÖNBSEG

Papucsor így szól az alkalmazottjához:

— Holnap elutazom és a feleségem fog rendelkezni.

— Szóval minden úgy lesz, mint mikor idehaza tetszik lenni.

A KÜLTEKEN

— Remek új órád van.

— Bizony. Most már nem kell más az új felszereléshez, mint egy óralánc és egy jó védőügyvéd.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Május 27-én, Szombaton reggeltől, június hó 3-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter Corneli, Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, General Foch-ut.

— IDŐJÁRÁS. A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése: Csökkenő légnyomás, nyugati részekben kisebb derülés, gyenge szél, éjszakai lehülés. Napközben kisebb felmelegedés. Helyi esők és villámlással kísért záporosok.

— JÓ ÉS OLCSÓ BORT ÉS TAL-
AT. Kozák börtönben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

— MARY ANGOL KIRÁLYNÉ ESE-
TE A MEGSEBESÜLÉSET ELŐIDÉ-
ZŐ SOFFÖRREL. Londonból jelentik: Albert Cooper sofför, akinek hibájából történt Mary anyakirályné gépkocsibalesete, tegnap hatalmas virágsokrot küldött a királyné kastélyába, majd titkáránál érdeklődött a népszerű királyné állapota iránt, mire nézve megnyugtató választ kapott. A titkár ezután közölte, hogy Mary királyné köszöni a szép virágokat és nem hibáztatja a soffört vigyázatlanságáért.

— JUNIUS 18-án rendez meg a Református Nőszövetség idej Tarka Napját. A Református Nőszövetség reméli, hogy idej Tarka Nap-ja se marad mögötte a múlt években rendezett Tarka Nap-jainak. Ezeknek nagy és jótékony sikerére gondolva, sok új meg új ötlettel fogja az idej június 18-iki Tarka Nap-ot még kedvezőbbé és eredményesebbé tenni.

— Kiutasítás. Valparaisóból jelentik A chilei hatóságok kiutasítottak egy német újságíró, aki állítólag nemzeti szocialista propagandát fejtett ki.

— TITKOS FEGYVERRAKTÁRT TALÁLTAK A GAZDAG FÖLDBIRTOKOS HÁZÁBAN. Bukarestből jelentik: hatóságok feljelentés alapján kiszállítottak Zoti Boscor dúsgazdag földbirtokos házába, akinek az egyik szobájában nagymennyiségű fegyvert, revolvert és töröket találtak. A titkos fegyverraktár ügyében a nyomozás teljes erővel megindult.

— Hilde Krahl, a tehetséges fiatal bécsi színésznő, akit több filmből ismer a magyar közönség is, most új filmben kapott főszerepet: „Die barmherzige Lüge”, amely most készül a Tobis műtermében. Hans Moser, a dagó és hadaró komikus szintén új filmben állt a felvevőgép elé: „Das Ekel” (Az utálatos) a címe.

— Agyonsújtotta a villám. Bucurestiből jelentik: Egy Suharov nevű fiatal nőt, aki a vihar elől egy fa alá húzódott, a villám halálra sújtotta.

— Ütközet — Samariában. Jeruzsálemből jelentik: Samariában nagy ütközet zajlott le arab szabadcsapatok és a brit karhatalom között. Az arabok 11, az angolok 2 embert veszítettek. Egyébként ugyancsak jeruzsálemi jelentés szerint az arabok között újabb toborzás indult meg a szabadcsapatok ki-
egészítése céljából.

Megtalálta a detektív a nyílt tengeren eltűnt kincseket

(BRÜSSZEL.) Az „Elisabethville” nevű nagy belga személygőzös, amely Antwerpen és Belgakongó között közlekedik, most tért vissza afrikai útjáról, fedélzetén Rooms detektívfelügyelővel, akinek sikerült a hajón rejtélyes módon eltűnt kincsek egy részét megtalálnia. Rooms detektívfelügyelő január óta minden utazáson a hajó utasai között van és szakadatlanul kutat az elveszett kincsek után. Amikor a hajó januárban Antwerpenbe érkezett, rendőrkordonnal vették körül és egyetlen utast sem engedtek partraszállani, amíg tüzetesen meg nem motózták. Közvetlen a kikötőbe való befutás előtt vették észre, hogy a hajón kilenc millió belga frank (negyedmilliárd lej) értékű gyémánt és arany tűnt el. A nyomozás akkor teljesen eredménytelenül fejeződött be. A nagyértékű kincset a kapitány fülkéjében, pécélszekrényben őrizték és az ismeretlen tolvajok mégis ellopták a nyílt tengeren és úgy elrejtették, hogy a detektívek sem

találták meg. A belga rendőrség az eredménytelenségbe nem nyugodott bele, hanem legjobb detektívjét, Rooms felügyelőt megbízta, hogy utazzék a hajón Afrikába és közben igyekezzék felkutatni az elloptott kincsek rejtékhelyét. Roomsnak már első útja sikerrel járt, mert részben a parancsnoki hidon, részben egyik hajótestet kabinjában kétféle millió frank értékű gyémántot megtalált.

A hajó tisztjét Antwerpenben rögtön letartóztatták, de tagadta bűnösségét és azt állította, hogy fogalma sincs arról, hogyan került a lopott gyémánt az ágytákarója alá. Második útja alkalomával az ügyes detektív újabb eredményes kutatást végzett és kijelentette, hogy addig marad a hajón, amíg a még hiányzó hétmillió frank értékű kincseket is meg nem találja. Meg van róla győződve, hogy azok most is a hajón vannak, mert jelenléte a tolvajokat megakadályozta a kincsek elvitelében.

— MEGDÖBBENTŐ DRÁMA A HEGYEK KÖZÖTT. A Brassó mellett hegyekben Simon Edwin és Mendel Gyula brassói lakosok kimentek virágot szedni. Körülbelül kétórnyi járásra voltak a várostól, amikor a hegyek között találkoztak egy pásztorral, aki azt mondta nekik, hogy kitűnő górpárló helyet tud mutatni. Később a pásztor kis időre elvált tőlük, azzal hogy nyája után kell néznie, de majd visszatér. Nem sokkal ezután visszatért, minden szó nélkül revolvert rántott elő és rálőtt Simon Edwinre, aki hasán életveszélyesen megsebesülve, válságos állapotban került a kórházba. Társa a golyók elől a földre vetette magát és így megmenekült. A pásztor, amikor Simont a földre rogyó látta, ugyancsak elmenekült. A vizsgálat megállapításai szerint a pásztor Törösváron volt egy gazdálkodónál alkalmazásban, a csendőrök üldözése vették remény van, hogy rövidesen kézre kerül és akkor fény derül a titokzatos támadás minden részletére is.

— Köszönettel nyugtazzuk P. F. Deva Fodor Erzsébet és Szász Györgyné részére küldött 100 lej adományát.

— Spanyolországból folyik az önkéntesek hazaszállítása. Nápolyból jelentik: Nyolc gőzös állandóan szállítja Kadisból Nápolyba a hazatérő olasz önkénteseket. A genuai kikötőbe is rengeteg szállítanak haza belőlük. Rómába érkezett 90 orosz is, akiket a nemzeti spanyolok fogságba ejtettek, majd szabadlábra helyeztek. Ezek Genuából Isztambulon keresztül hazafelé veszik most útjukat. Ugyanakkor Brüsszelből jelentik, hogy 400 Spanyolországból menekült utnak indult Bilbaoba.

— Lemondott a bolíviai külügyminiszter. La Pazból jelentik: Egészségi okokból lemondott a bolíviai külügyminiszter.

— Bérkonfliktus a Dermata-gyár bakkancs-osztályán. A Dermata-gyár bakkancs-készítő osztályán, ahol mintegy 200 munkás dolgozik, a gyárigazgatósg megtagadta a kollektív szerződésben lefektetett fizetési irányelvek betartását. A munkások vezetői békés uton akarták rendezni a viszályt, azonban sikertelenül. Erre a munkások tegnap délután a konfliktusról jelentést tettek a munkaügyi vezérfelügyelőnek, aki előreláthatólag a közeli napokban megidézi a feleket, hogy a felmerült viszály ügyében közvetítsen.

— KANADAI SZÖRMEVADÁSZOK HÜBÉRADÓJA. Winnipegi jelentés szerint a Hudson öböl környéki szörmevadászok tegnap megjelentek VI. György király előtt és lerótták természetbeni hűbéradójukat. Ez az első eset, hogy a szörmevadászok, akik 1645. óta kötelesek ilyenformán adót az angol királynak fizetni, személyesen adhatták át az uralkodónak adójukat. A jelen alkalommal két rénszarvas fejet, két fekete hódbőrt nyújtottak át VI. György királynak, akinek különvona a Fort Georgetowen-i kikötőváros előtt megállva, fogadta a prém-
vadászok küldöttségét.

— EDDIG 33 TENGERÉSZT MENTETEK MEG AZ ELSÜLYEDT BUVÁRHÁJÓ SZEMÉLYZETÉBŐL. Ports moutból jelentik: Minthogy a mentőharang kábeljét kijavították, tegnap az elsülyedt K. Sequalus amerikai tenger alattjáró személyzetéből további 8 embert sikerült megmenteni, úgy hogy az eddig megmentett emberek összes létszáma harmincháromra emelkedett. Azt hiszik, hogy a tenger alattjáró másik részében tartózkodó 26 ember már meghalt. A tenger alattjáró parancsnoka volt az utolsó, akinek sikerült tűzbombát kidobni a mentőharang felé és így jelezni az elsülyedés pontos színhelyét. A parancsnokot a személyzet számos súlyosan megsérült tagjával együtt a portsmouthi kórházba szállították és ott ápolják. A buvárok tovább folytatják a mentési akciót és igyekeznek a többi embereket is, amennyiben még életben vannak, megmenteni, vagy esetleg a holttesteket felszínre hozni. A mentési munkálatoknál ezuttal elsősorban használták a mentőharangokat és pedig a jelek szerint nagy sikerrel.

— Súlyosan elítélték nemzetárulását. A kolozsvári katonai törvényszék a tegnap megtartott tárgyaláson hathónapi elzárásra ítélte Szerhalmi Lajos Biharpuszpókiban lakó gazdálkodót, mert a folyó évi március 27-én Sancia Andronica asszony jelenlétében súlyosan sértő kifejezéseket használt a román nemzettel szemben. A védelem tanui nem tudták megcáfolni a vád állításait és ezért a bíróság marasztaló ítéletet hozott.

— A váltóhamisítás vádjára elévült, de hamis eskü miatt elítélték dr. Lenghel Alexandru orvost. A kolozsvári törvényszék Breban-Bolcas tanácsa tegnap hirdetett ítéletet dr. Lenghel Alexandru kolozsvári orvos közismert bűnperében. A törvényszék megállapítása szerint az orvos ellen emelt az a vád, hogy félmillió lej értékű váltókat hamisított és számitoltatott le, elévült, viszont megállapítva azt, hogy dr. Lenghel Alexandru kétszer is hamisan esküdött, a hamis eskü miatt 2 hónapi fogházbüntetésre és 3000 lej pénzbírságra ítélte, politikai jogait pedig egy évre felfüggesztette. A hosszú idő óta tartó bünygi vizsgálat teljesen megtörte az orvost, aki megrendülve, könnyezve hallgatta végig az ítélet kihirdetését.

— Péter Ervin és társainak arany-csempészési ügye a bünygi tábla előtt. A kolozsvári bünygi tábla tegnap hirdetett ítéletet Péter Ervin és társai ügyében, akiket aranycsempészésért kisebb szabadságvesztéssel büntetett a törvényszék. A tábla elutasította az összes felebbezéseket, helyben hagyta a törvényszék ítéletét, amely szerint Péter Ervin egy hónapot kapott és kiterjesztve a vádat Berkovits Leontina asszonyra is, őt három hónapi elzárásra ítélték.

MEGNYILT A BAGOLYVAR

étterem kerthelyisége,
Asztalrendelés
Telefon: 29-98.

— EGY ÉVRE MEGHOSSZABBÍTOTTA A HALÁLBÜNTETÉS ALKALMAZÁSÁNAK ÉRVÉNYESSÉGÉT. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap tegnapi számában törvényrendelet jelent meg, amely az alkotmány 15-ik szakaszában felsorolt bűncselekményekre vonatkozólag az 1 évre életbeléptetett halálbüntetés alkalmazásának érvényességét további 1 évvel meghosszabbítja.

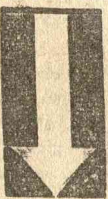
— Hatvanöt áldozata van a Kanadában történt súlyos vasúti szerencsétlenségnek. Mint Quebecből jelentik: A kanadai Canbanilás város közelében tegnap hibás váltóállítást folytán két gyorsvonat egymásba szaladt. A romok alól 20 halottat és 45 sebesültet emeltek ki.

— A SEMMITÖSZÉK NAGYJELEN TÖSÉGÜ DÖNTÉSE. A Semmitöszék III. tanácsa elvi jelentőségű döntésben kimondotta, hogy a magyar államvasutaknak a CFR által átvett és később elbocsájtott tisztviselőit állami nyugdíjasoknak kell tekinteni és járandóságuk folyósítására az állami nyugdíjpénztár köteles.

— MINDEN MAGYAR GYERMEK SAJÁT ANYANYELVÉN VIZSGÁZIK A HITANBÓL. A bánffyuhunyadi állami elemi iskola igazgatósága 270-1939. szám alatt a kolozsvári tanterületi főigazgatóság 12.675-1939. és a nemzetevelésiügyi minisztérium 64.654-1939. számú rendeletére való hivatkozással átiratot intézett a bánffyuhunyadi róm. kath. plebánushoz, közölve, hogy az állami iskola VII. osztályos magyar, illetve katolikus növendékeit a folyó tanévtől kezdve az állam nyelvén kell levizsgáltatni, hasonló átiratot kapott a református lelkész is. A fenti rendelkezés a magyar népközség tudomására jutott és dr. Bánffy Miklós gróf, a népközség elnöke azonnal közben járt a történetesen Kolozsváron tartózkodó dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszternél, továbbá dr. Tataru Coriolan királyi helytartónál és az ok közbenjárásuk eredményeképpen Petre Andrei nemzetevelésiügyi miniszter 23.200-1939. számú május 5-én kelt rendeletével az előző körrendeletét visszavonta. Ennek következtében minden magyar gyermek saját anyanyelvén vizsgázik a hittanból.

Megnyerő
lesz külseje

H A

CZINK
által tisztított és
festett ruhában jár

A rendőrség hivatalos közleménye

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A rendőrkészlet közölni teszi a következőket: Mindazokat a személyeket, akik a 4072. királyi törvényrendelet alapján személyazonossági bizonyítványt fognak kapni, felhívjuk, hogy a közlés megjelenésétől számított 48 órán belül jelentkezzenek a kolozsvári rendőrkészlet állambiztonsági ügyosztályánál, hogy beadják a szükséges okmányokat. Ugyanakkor jelentkezni tartoznak azok a személyek is, akik már besorozták irataikat ezeknek a személyazonossági bizonyítványoknak kibocsátása céljából, hogy azután most befizessék a megfelelő összeget a Román Nemzeti Banknál szintén 48 óra alatt. Ellenkező esetben megbüntetik úgy azokat, akik nem jelentkeznek, mint azokat, akik az előírászerű összeget nem fizették, illetve nem egészítették ki irataikat megfelelőképpen az említett törvényrendeletnek az értelmében. A törvényrendeletet egyéb ként a Monitorul Oficial 1938. december 5-iki 283-ik számában közölte. Akik e rendelkezésnek nem tesznek eleget, azoknak kényszerlakóhelyet fognak kijelölni és a bíróság elé is állítják őket, mert kivonták magukat az ellenőrzést szolgáló törvényrendelet intézkedései alól. Ezekkel az egyénekkel szemben minden tekintetben a legszigorúbban fognak eljárni a törvény értelmében.

A rendelkezést dr. Horvath rendőrkészlet és Pop Leontin, a rendőrség állambiztonsági ügyosztályának főnöke írták alá.

Sulyos szerencsétlenség történt a kolozsvári vasuti állomáson

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután a kolozsvári vasuti állomáson. Vasile Pacurar, a helyi vasuti műhely lakosa Apahidára akart utazni és felszállt a Kolozsvárról Bukarest felé induló gyorsvonatra. Amikor a vonat megindult, a lépcsőn álló vasuti lakos elvesztve egyensúlyát, lezuhant. Koponya alapi törést szenvedett és ezen kívül mindkét lába eltört. A mentők válságos állapotban szállították a szerencsétlen embert a sebészeti klinikára. Életbenmaradásához kevés a remény. A szerencsétlenség ügyében a hatóságok folytatják a vizsgálatot.

— Boulanger nyerte el a francia akadémia nagydíját Párisból jelentik: A francia akadémia irodalmi nagydíját Jacques Boulangernek ítélte oda nagyértékű irodalmi munkásságáért.

— Huszonkét nemzet képviselteti magát az első sajtó-világkongresszuson. Rómából jelentik: Az első nemzetközi sajtó-világkongresszus előkészítő munkálatai befejeződtek, a nagygyűlésen 22 nemzet képviselteti magát, köztük Románia is.

— Cégszapatok mérkőzései. A kolozsvári cégszapatok bajnokságának vasárnapi fordulójában a következő mérkőzések játszóak le a Haggibbor-pályán: d. e. 9 óra: III. Ker. FC—Vaske-reskedők, bíró: Nagy Dénes; 11 óra: Szabók—Constructio, bíró: Nagy Dénes; d. u. 3 óra: Festékesek—Kárpitosok, bíró: Gáll János, 5 óra: Minerva—Ravag, bíró: Gáll János.

— KISEBB TÜZESÉTEK VÁROSUNKBAN. Kisebb jelentőségű tüzeset volt Kolozsváron tegnap este 8 órakor. Ciomac Ioan Rudeanu-ucca 22. szám alatt lakó felügyelő fűszekárájában hirtelen meggyúlt a szemetes láda és a lángok veszedelmesen kezdtek terjedni a deszkából épített kamara oldalán. A kiszállott tűzoltók azonban pillanatok alatt eloltották a tüzet, úgy, hogy a kár jelentéktelen. Az eddigi vizsgálat eredménye szerint a tűz úgy keletkezhetett, hogy a cseledeleány tüzes hamut tett a szemetes ládába. Az ügyben tovább folytatják a vizsgálatot.

Rét vakmerő betöréses lopás Kolozsváron

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Két vakmerő betöréses lopásról tettek jelentést ma reggel a IV. kerületi rendőrségen. Tegnap este titokzatos tettesek álkulccsal bementek Kis Károly Aurel Vlaicu-ucca 6. szám alatt lakó kereskedősegéd lakásába, ahonnan körülbelül 16.000 lej értékű ruhaneműt vittek el.

Ugyancsak tegnap este a Regele Ferdinand 45. szám alatt lakó Goldfried Rudolf fiatal iparos lakásába tettesek látogatást ismeretlen betörők, akik szintén álkulccsal belépődve a szobába egy kis vaskazettát vittek magukkal. Valószínűleg a tettesek azt

gondolták, hogy a kazettában pénz van. Éppen ezért egyéb tárgyakat onnan nem is zsákmányoltak.

A károsultak feljelentésére mind a két betöréses lopás ügyében még az éjszaka folyamán a kerületi rendőrség lázas nyomozásba kezdett. A Goldfriedtől ellopott vaskazettában egy nagyértékű aranyóra és különféle értékes okmányok voltak. Az iratokat azután ma reggel az egyik rendőrségi közeg a Florilor-uccában megtalálta. A veszedelmes betörők kézrekerítése érdekében a rendőrség büntügyi osztálya, valamint a kerületi rendőrség együttesen tovább folytatják a nyomozást.

Borzalmas részletek az amerikai tengeralattjáró katasztrófájáról

(PORTSMOUTH.) Az elsüllyedt amerikai tengeralattjáró legénységének nagy részét tudvalevőleg megmentették. Ezek között van Manes tengerésztiszt, aki akarátán kívül az elpusztult 26 ember halálát okozta. Manes a sajtókat mondott el a katasztrófával kapcsolatban.

— Abban a pillanatban — mondotta — amikor a hajónk alámerült, észrevettük, hogy valahol az egyik szellőztető nyílás körül hiba történt, mert többszáz méter mázsa sulyu víz töltött be hirtelen a gépházba és a közelében lévő egyik legénységi hálóterembe. Eppen a helyiséget elválasztó vasajtó mellett teljesítettem szolgál-

tot és felettesemtől azt a parancsot kaptam, haladéktalanul zárjam el a vasajtót, nehogy a víz a többi helyiségeket is elárhassa. Az ajtó közelében lévő öt tengerészt még nagy nehezen átengedtük az el nem árasztott részekbe, de azután nekünk is kellett zárunk az ajtót, annak ellenére, hogy tudtuk: a túlvív helyiségekben még közel 30 ember tartózkodik. Nem volt mit tennünk, a parancs — parancs! Engedelmeskednem kellett, annál is inkább, mert valamennyiünk életéről, vagy haláláról volt szó. A tulmaradt embereket a szörnyű tömegű víz pillanatok alatt elpusztította.

Az angol nagykövet átadta Moszkvában London újabb jegyzékét és javaslatait

A Danziger Vorposten a Lengyelország és Danzig közötti egyezmény felmondásának eshetőségéről ír

(VARSÓ.) Gróf Haleszki, a kiváló lengyel egyetemi tanár, aki a napokban lengyel tudományos küldöttséget vezetett Budapestre, nyilatkozatot adott a lengyel sajtó képviselőinek magyarországi tapasztalatairól. Ennek során többek között ezeket mondotta: A lengyel-magyar baráti kapcsolatok, amelyek évszázadokra nyulnak vissza, változatlanok. Ezeket a baráti kapcsolatokat nem befolyásolják Magyarország és a német birodalomhoz való kapcsolatai. Lengyelország tisztában van azzal a helyzettel, amelyben a magyar nép van és tudja, hogy adott körülmények között nem folytathat más külpolitikát. Viszont az is kétségtelen, hogy

Magyarország minden befolyását latba veti Berlinben, hogy a lengyel-német ellentéteket csökkenthesse.

Ami a lengyel-szlovák helyzetet illeti, az erről szóló hírek tuzottak. A két állam között egyre inkább csökkennek az ellentétek.

TURISTA TISZTEK A GÖRÖG KIKÖTŐKÉBEN

(RÓMA.) A Tevere című olasz lap Athénből keltezett híradása szerint a hadászati szempontból elsősorban számbejethető görög kikötőhelyekre és egyéb fontos pontokra egyidő óta nagyszámban angol és francia turista érkezik. A lap véleménye szerint ezek a turisták tulajdonképpen tisztek, akiknek bizalmas rendeltetésük van az említett helyeken. A hír mindenesetre még megerősítést kíván.

NÉMETORSZÁG IS MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉSEKET KÖT

(BERLIN.) A német külügyminisztérium közlegei több állammal folytatnak megnemtamadási szerződés ügyében tárgyalásokat. A megbeszélések már annyira előrehaladtak, hogy legrövidebb időn belül néhány állammal meg-

is kötik a szerződést. Weissaecker birodalmi külügyi államtitkár tegnap hosszasan tárgyalt a lett és görög követekkel. Lettországgal végleg megállapodtak és a napokban nyilvánosságra hozzák a német-lett megnemtamadási egyezmény szövegét. Görögországgal valószínűleg már nehezebben fog hasonló megállapodás létrejönni.

ANGLIA ÚJABB JAVASLATAI MOSZKVÁBAN

(MOSZKVA.) (Rador.) A moszkvai angol nagykövet átnyújtotta a külügyi népbiztosságon London újabb jegyzékét, illetve Anglia javaslatait a szövettel való megegyezésre. Ugyanakkor tájékoztatta Molotov külügyi népbiztost az eddig megbeszélések és tárgyalások anyagáról.

773 MILLIÓ DOLLÁR TENGERESZETI CÉLOKRA

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt államfő törvényt írt alá, amely újabb 773 millió dollár hitelt folyósít a tengerészeti fejlesztésének céljaira.

A VARSÓI ÚJ SZOVJET NAGYKÖVET

(VARSÓ.) (Rador.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap fogadta első ízben az újonnan kinevezett orosz nagykövetet, Harconecz-et.

A DANZIGI-LENGYEL EGYEZMÉNY

(DANZIG.) (Rador.) A „Danziger Vorposten” című lap első ízben foglalkozik az 1933-ban Danzig és Lengyelország között létrejött egyezmény felmondásának lehetőségével. A lap szerint Lengyelország nem tartotta be Danziggal szemben elvállalt kötelezettségeit és ezek után nem tekinthető lojális szerződő félnek.

— Adomány. Köszönettel nyugtázzuk P. I. Reghin Nagy Béláné részére küldött 50 lej adományát.

— HALÁLRA SUJTOTTA A VIL-LANYÁRAM. Temesvárról jelentik: Tegnap este az Alea Sofia Imbroane-ucca 25. szám alatt halálos szerencsétlenség történt. Havas Aladár 25 éves kertész az elszakadt villanyvezetéket akarta összekötni, miközben a magasfeszültségű áram halálra sujtotta. A szerencsétlenség színhelyére kivonult mentők már csak a beállott halált állapíthatták meg. A halálos szerencsétlenség ügyében a hatóságok bevezették a vizsgálatot.

— A Haggibbor autóskirándulása. A Haggibbor turisztikai szakosztálya május 28-án vasárnap autóskirándulást rendez a Vlegyászára. Indulás vasárnap reggel 6-kor. Jelentkezni a Haggibbor klubhelyiségében. (Savoy-kávéház felett.)

— Családi tanácskozássra ült össze a Rotschild familia. Párisi jelentés szerint Rotschild Lajo, és Jenő bárók, akik tudvalevőleg Ausztriából menekültek el, Párisba érkeztek, ahol az itteni Edmond Rotschild báró vendégei. A Rotschild család angol, francia, német és osztrák ágának tagjai ugyan csak Párisba érkeztek, hogy fontos családi tanácskozásokat tartsanak. A tanácskozásokról eddig semmi sem szivárgott ki.

— Istentisztelet és urvacseraosztás a belvárosi ref. templomban. A kolozsvári ref. egyházközség belvárosi (Str. Kogălniceanu) templomában folyó év május 28-án, pünkösd elsőnapján a d. e. 10 órakor tartandó istentiszteleten az Igét főtiszteletű Várhelyi János püspök hirdeti. A többi alkalmakkor a lelkeskedő végzik az istentiszteleti szolgálatot. Ünnepe első napján úgy a délelőtti, mint a délutáni istentisztelet teje kapcsolatban urvacseraosztás lesz.

— Ötszáz lej pénzjutalmat kap, aki besoroztatja az elveszett arany női karóját. Egy Pop Cicio ucca 4. sz. alatt lakó kolozsvári uriaszony tegnap délután a kisparkon át a Bratianu uccáig vezető útvonalon elvesztette arany női karóját, amelyet aranyozott ezüst pántok díszítenek. A becsületes megtaláló 500 lej pénzjutalmat kap a Pop Cicio ucca 4. sz. alatt lakó uriaszonytól, akinek részére kedves emlék az elvesztett óra.

— KÉTMILLIÓ EMBER FOG A VÁLASZTÁSOK ALKALMÁVAL AZ URNÁK ELÉ JÁRULNI. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi lapok szerint az választói törvény alakításainak figyelembevételével körülbelül két millió ember fog a június elsőjén történő törvényhozási választások alkalmával a Szavazó urnák elé járulni, hogy állampolgársági kötelességét gyakorolja.

— MIAJA TÁBOROK MEGÉRKÉZETT MEXIKÓBA. Mexikóból jelentik: Mijaja spanyol tábornok, a köztársasági haderők volt parancsnoka, Mexikóba érkezett. Az érdeklődő újságíróknak kijelentette, hogy nem kíván semmiféle politikai vonatkozású nyilatkozatot tenni. Beavatottak úgy tudják, hogy Mijaja tábornokot a legközelebbi napokban Cardenas mexikói köztársasági elnök ki hallgatáson fogja fogadni.

— A hét folyamán kiadják a szabadforgalmi devizákkal kapcsolatos behozatali engedélyeket. A külkereskedelmet irányító igazgatóság most állítja össze a szabadforgalmi devizákkal kapcsolatos behozatali engedélyeket és azokat a legközelebbi napokban már ki is adja.

— Milyen könyveket kell vezetni a forgalmi adóval kapcsolatosan? Bucurestiből jelenti: A hivatalos lap pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amely előírja a forgalmi adóregiszterek naponkénti vezetését. Ezenkívül még az alábbi könyvek és iratok pontos vezetése kötelező: 1. Raktárkönyv. 2. A nyersanyagok beérkezéséről szóló utalványok (bonok). 3. A nyersanyagok raktári kiutaló jegye (bonja) a feldolgozásnál történő átadásnál. 4. Napijegyzék az aznapi termelésről időrendben összegyűjtve. Ezek a könyvek is naponta vezetendők, mint a forgalmi regiszter.